Akbaba

"Çingenelerin çeribaşıs
Gümüşpala'nın partisin
girdi." — Gazeteler –

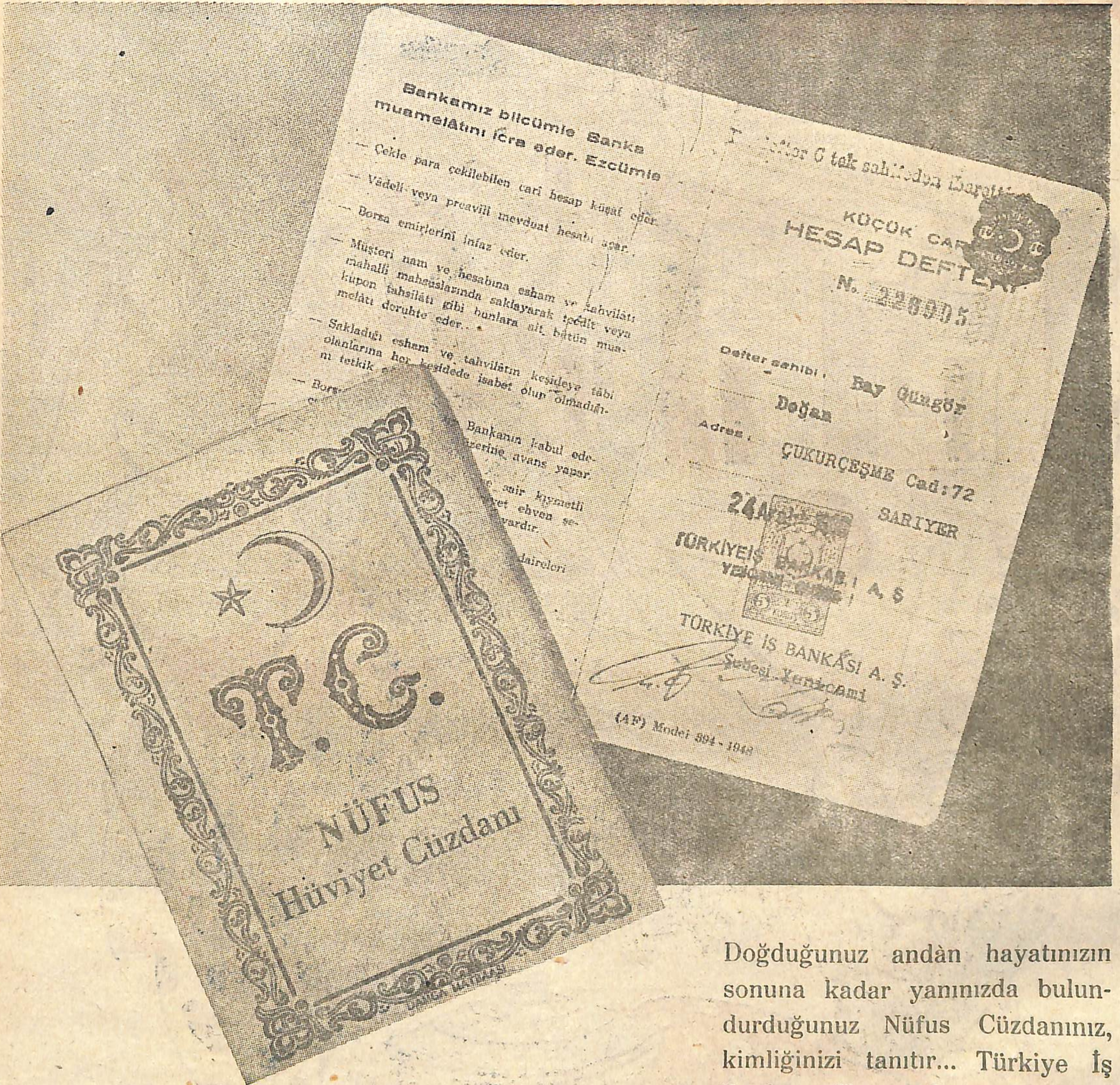
— **Benim kocamın gümüşlü zur
nası vaaar...**

— **Baaak... Benimkinin de gü
müşlü palası vaaar!..**

Necmi Rıza

BİRBİRİNİ TAMAMLIYAN

2 MÜHİM VESİKA

Doğduğunuz andàn hayatınızın sonuna kadar yanınızda bulundurduğunuz Nüfus Cüzdanınız, kimliğinizi tanıtır... Türkiye İş Bankası Hesap Cüzdanınız ise, ileriyi gören, menfaatlerini gözeten, olgun bir şahsiyet olduğunuza delâlet eder.

1961 Yılında Tasarruf Sahiplerine

9 MİLYON

FAAL d - 700

TÜRKİYE İŞ BANKASI

paranızın... istikbalinizin emniyeti

SİYASİ MİZAH DERGİSİ

SAHİP VE BAŞYAZARI : Yusuf Ziya Ortaç

YAZI AİLESİ : Aziz Nesin, Adnan Veli, Nimet Arzık, Oktay Verel Selâmi İzzet Sedes, Necdet Rüştü Efe, Selâmi Yurdatap, Yaşar Özen, Adnan Tahir, Hüseyin Korkmazgil, Kenan Akıncı, Örsan Öymen, Semiramis Aydınlık.

KARİKATÜR AİLESİ : Necmi Rıza, Turhan Selçuk, Suat Yalaz, Nehar Tüblek, Cafer Zorlu, Şadi Dinçcağ, Bülent Şeren, Mehmet Polat, Yaşar Tonguç, Metin Gökçe, Zeki Beyner, Burhan Solukçu

Yazı işlerini fiilen idare eden : **Kadri Yurdatap**
Dizildiği ve basıldığı yer : **Ercan Matbaası**
Kapak baskısı : **Şaka Matbaası**

Abone bedeli : Yıllığı 50, Altı aylığı 25 lira. Yabancı memleketlere yıllığı 100, altı aylığı 50 lira. Uçakla gönderilmesi istenen abonelerden uçak masrafı ayrıca alınır.

Fiatı : 100 kuruştur.

İDARE YERİ : Divanyolu Klodfarer caddesi, No. 8 - 10 Daire : 3. Telefon : 22 18 11

İLÂN FİATI : Kapak içi, santimi 15 lira, iç sayfalar 20 liradır.

Sayı : 478 — Yıl : 38
Cilt : 19
10 Mayıs 1961

Bu gazete Basın Ahlâk Yasasına uymayı taahhüt etmiştir.

Milli Birlik Komitesine Mektuplar

SÖYLENE söylene doğruluğundan hiçbir şey kaybetmemiş acı bir hakikatimiz var: Cehalet! Köye su, köye ışık girmediği için değil, okul girmediği için çilelerimiz dolmak bilmiyor. Sizler buna bir çare buldunuz. Bu çare, eski deyimle bir «sehl-i mümteni» dir. Türkçesi: Kolay sanılan zor şey... Bunun yedek subay öğretmenler olduğunu hepimiz biliyoruz. Bu güzel, bu mutlu kararın altın şafaklarını kısa bir süre içinde, bütün yurd ufuklarında ve elbet uzak olmıyan bir yakında milletçe göreceğiz. Yalnız, her tecrübe edilmemiş yeni gibi, bu yepyeninin de yine sizin kararlarınızla küçük rötuşlar görmesini benim baba gönlüm istiyor. Lûtfen müsaade ediniz sayayım:

Bazı rakkam kesinliği taşıyan hakikatler vardır. Söylemek insanı gülünç eder. Ama, düşünce bağlarını gevşetmemek için yazacağım: Bu, herkesin bildiği hakikat, öğretmenliğin tıpkı doktorluk, mimarlık, müzisyenlik gibi özel bilgiler isteyen bir meslek oluşudur. Hiçbir öğretmenlik anlayışı olmayan toy bir liseliyi «Haydi, bu çocukları okut» diye kırk bin köyümüzden birine yollarsak, umduğumuz mutlu sonuçların yüzde kaçını alabiliriz acaba?

Sanırım ki, iki yıllık askerlik ödevinin hiç olmazsa ilk altı ayı bir öğretmenlik kursu içinde geçmeli, eski ve tecrübeli eğitmen ve öğretmenlerimizden yarının akıncıları yürüyecekleri yolları aydınlatacak ışıkbilgiler almalıdırlar.

İkinci dileğim şudur: Bu çocuklar, gençliğe giriş yaşlarının son üç yılını büyük şehirlerde geçirdiler: Yalnız okuyarak değil, sinema seyrederek, futbol seyrederek, tiyatro seyrederek, belki de altın kumlarda güneşlenerek, mavi denizlerde yüzerek... Şimdi hayalin en bahtiyar yaşında bir köye gidiyorlar. Köy, Tevfik Fikret'in şairane köyü değildir. Eğer, bir de ılık iklimler toprağından bir genci soğuk iklimler toprağından bir köye yollarsak, geçireceği iç sarsıntısına bir de dış sarsıntı eklenir. Evini, yatağını, kitaplığını, eşini, dostunu ve eğlencesini kaybetmiş bir genç adam, bir de içinde yetiştiği havayı kaybederse, yalnız verimi değil, sağlığı bile azalır. Yine, büyük Fikret'imiz «Vatan için ölmek te var.» diyor ama, hemen ikinci mısrağı bu fedakâr düşünceyi başka ve sağlam bir dilekle düzeltiyor: «Ama borcun, yaşamaktır!»

Onun için, derim ki, bu çocuklar, kutsal ödevlerini kendi doğup büyüdükleri bölgelerin köylerinde yapsınlar. Hiç olmazsa alıştıkları bir iklim içinde, mizaçlarını tanıdıkları hemşerileri arasında uğrayacakları sayısız güçlüklere, yokluklara daha kolay dayanırlar. Kars'ın aydın çocuklarını kendi ilinin köylerine, Adana'nın, Mersin'in çocuklarını yine kendi illerinin köylerine...

Bütün ışıkları sönmüş bir insan, nasıl içine girdiği bir karanlığı aydınlatabilir?

En iyi dileklerim ve büyük saygılarımla!

YUSUF ZİYA ORTAÇ

Samed Ağaoğlu «Menderes bitmiş!» dedi. (Gazeteler)

Bir varmış .... Bir yokmuş!

— Heeey, ne zaman çıkacaksın?
— Kiralık bir yer bulunca!...

Alaylar... Olaylar!.

Mersi!..

Bir memleketin kalkınması demek, o memleket halkının refah seviyesinin yükselmesi demektir. (Söze bu kadar ciddî başladığım için hepinizden özür dilerim; son zamanlarda bana bir allâmelik ârız oldu.)

Eveeeet.... Gelelim kalkınmaya.

CHP iktidarı zamanında yol gösterdiler:

— Şöyle şöyle yapılırsa memleket kalkınır.

D.P. iktidarı zamanında yol gösterenler oldu:

— Böyle böyle böyle yapılırsa memleket kalkınır.

Bugün de yol gösterenler var:

— Böyle böyle ve şöyle şöyle yapılırsa memleket kalkınır.

Verilen bu akıllarla memleket kalkınacak, yani halkımızın refah seviyesi yükselecek.

Siz sıkışan adamın başına gelenleri bilir misiniz?

Haydarpaşa'da vapurdan inen adam, çok sıkışmış. Gar merdivenlerinde birine sormuş:

— Affedersiniz, helâ nerede?

Karşısındaki helânın yolunu anlatmağa başlamış:

— Bu... bu... bu... burdan.... çı.... çı... çık!... Sa... sa... sa... sağa... dö... dö... dön...

Adam çok sıkışmış. Öbürü helânın yolunu anlatıyor:

— So... So... sonra... da... do... do... doğru... gi i... git!..

Adam patlıyacak.

— O... o... ondan so .. sonra... so... so...sola... sap!..

Adam patlıyacak.

— Ka... ka... karşına...

Adam birden rahatlamış, helânın yolunu anlatana:

— Zahmet etmeyin... Artık lüzum kalmadı. Mersi!.. demiş.

Tıssss!..

Dokuz İstanbul gazetesi birleşik bir bildiri yayınladılar. Bildirinin birinci maddesi şu: Partiler Atatürkçülük ilkesinde birleşecekler.

Bildiri yayınlandıktan sonra gazeteciler, ne düşünüyorlar diye, parti başkalarını aramağa başladılar. Her ne olduysa C.K.M.P. başkanı Bölükbaşı ile, Adalet paşası bulunmaz oldu. Kuş olup uçtu mübarekler. Telefonları cevap vermez oldu. Gazeteciler, başkanları buldularsa, hiç biri bu konuda tek söz söylemedi. Soruyorlar, cevap yok; soruyorlar, cevap yok...

Söze kekemelerden başlamışken, bir kekeme fıkrası daha anlatalım.

Kekemenin biri tramvaya binmiş. Biletçiye sormuş:

— Bu... bu... tı... tı... tıramvay.... ne... ne... ne... nereye gidiyor?

Biletçide cevap yok.

Kekeme bir daha sormuş:

— Bu... bu... tı... tı... tıramvay... ne... ne... nereye gider?

Biletçide yine cevap yok.

— Ne... ne... neden... ce... ce... cevap vermiyorsun?

Biletçi ağzını açmıyor. Kekeme kızmış, tıramvaydan inmiş. Yolculardan biri, biletçiye:

— Neden adama cevap vermedin? diye bağırınca, biletçi de şöyle demiş:

— Ce... ce... cevap... ve... ve... vere... yim de a... a... adam beni döğsün mü?

Onun için, başka zaman dır-dır konuşan parti başkanları, simdi; «Essükûtü hayrün mineddırdır» deyip susuyorlar.

Mesâne

«Osmanlıca artık öldü, bir daha diriltilemez!» diyoruz. Bunu gericilere bir türlü anlatamıyoruz.

Biliyorsunuz, geçen hafta, 26 nisan günü, bir kaç genç, komünizmi protesto bahanesiyle, 28 nisan törenini baltalamak istemişlerdi.

İşte o gün Edebiyat Fakültesinde bir dershanenin yazı tahtasına şöyle yazılmıştı: « Arkadaş!

— Bugün saat 10 da komünizm telkin edilecektir. Sen de gel!..»

Bugünün genci artık, Osmanlıca olduğu için «telkin» ile «tel'in» i ayırdedemiyor.

Durum böyleyken, birtakım gerici yazarlar, türkçenin özleşmesine karşı durmakta direniyorlar.

Bir dostumun akrabası, aydın bir genç, söz arasında şöyle demiş:

— Hiç mesânesindedir...

— Nedir, nedir?..

— Hiç mesânesindedir.

Eh, üzülmeğe değmez artık. Bugünün taze dilini, anayasanın genç türkçesini beğenmeyenler de bizim için:

— Hiç mesânesindedir!

Aziz NESİN

Gıda maddeleriyle ilgili toplantı yapıldı. (Gazeteler)

YAZISIZ

Bu başlığı Akbaba sayfalarında sık sık göreceksiniz. Mehmet'çik, mizah edebiyatımızda en az işlenmiş yeni bir çığırdır: Sizlere Mehmetçiğin hayatından nükteler ve neş'eler getirecek.

Bu fıkraları, yabancı dünyalar görmüş, aydın bir Türk Subayı yazıyor. Bize gönderdiği mektupta şu cümleler var:

«33 yıldanberi, meslek hayatımın içinde tanıdığım, yanıbaşlarında yetiştiğim ve yetiştirdiğim Mehmetçiği mizah tarafı ile, yani ince, keskin zekâsı ile ve bunun kadar önemli sağduyusu ile okuyuculara tanıtmak istiyorum. Bunların çoğunda, hakikatin tam payı bulunacak ve gerçekler birinci plânda olacaktır.»

Başka müslüman yok mu?

Eski Kolordu ve Ordu kumandanlarımızdan merhum Mustafa Muğlalı bir gün İzmir civarında bir Bataryanın piyade takım teftişini yapıyordu. Hava alabildiğine sıcaktı. Ege'nin parlak güneşi herkesin tepesinde kaynıyor, buğulanmış sıcak havanın titreyerek âdeta göklere doğru uçuştuğu görülüyordu. Etrafta ötüşen Ağustos böceklerinin kuşaklarda uğuldıyan musikisi de caba...

Sabahtan başlıyan teftiş hayli uzun sürmüştü. Topçuluk teftişini yüzlerinin akıyla bitirip bir piyade takımı halinde yeniden imtihan veriyorlardı. Takım bir muharebe durumuna uygun olarak bir sırta tırmanmış, düşmana karşı mevzi almıştı. Erler bu fırsattan da faydalanarak biraz soluk alıyorlardı.

Kolordu kumandanı, bir çukurun içine boylu boyunca uzanarak siperin kenarından düşman tarafını gözetliyen Muğlalı Mehmet Kara'nın başı ucuna dikildi. Evvelâ adını sorup hemşerisi olduğunu da öğrendikten sonra sigaya başladı. Mehmet kan ter içindeydi.

— Mehmet... dedi. Bu sırta çıktığınız zaman düşmanın da size, karşı taarruza geçtiğini gördünüz... İşte şu sağ ileride hendiklerin içinden sana doğru sıçramalarla ilerleyen düşman avcıları görülüyor... Ne yaparsın?..

Mehmet Kara tereddüt etmeden tüfeğini o tarafa çevirdi ve cevabı bastırdı:

— Nişan alır, teker teker hepsini depelerim gomutanım...

— Güzel, dedi, kumandan. Tam o sırada şu karşıdaki ağaçlığın arasından birkaç düşman süvarisi çıktı. Sana doğru dörtnala geliyorlar... Bunu da gördün. Ne yapacaksın?

Mehmet bir lâhza düşündü. Tüfeğini hemen bu istikamete çevirerek:

— Döner bu süvarilere ateş ederim, dedi.

Başta teftiş veren bölüğün üsteğmeni olmak üzere herkes sevinmişti. Mehmet yine iyi bir cevap vermiş, hedeflerin içinden en tehlikelisini seçmişti. Kolordu kumandanı bu cevapla da yetinmedi:

— Aferin Mehmet, dedi. Fakat hepsi bu kadar değil... Tam bu esnada şu yandaki çalılar aralandı ve bir hafif tank, ates de ederek alabildiğine sana doğru ilerlemeğe başladı. Şimdi ne yaparsın bakayım?..

Mehmet Kara burnundan soluyordu. Hakikaten muharebe içinde imis gibi kendisini kapıp koyuvermisti. Biraz evvel kumandanının takdiri de onu iyice hızlandırmıştı. Pek yılacağa benzemiyordu. Tüfeğini bu defa da o yöne çevirerek:

— Tankın mazgalına nişan alır, ateş ederim, dedi...

Fakat Kolordu kumandanında «artık yeter» deyip Mehmet'in yakasını bırakacak göz yoktu. Şöyle tekrar etrafına bakındı. Basını havaya kaldırdı. Bu davranışından hemşehrisine yeni yeni düsmanlar aradığı belli oluyordu. Erin de soluk alısı gittikçe sıklaşıyordu. Kumandan, Mehmet Kara'ya bir hedef daha gösterdi:

— Oğlum, tanka ateşe basladın. Fakat bir de baktın ki şu istikametten (eliyle gökyüzünde boş bir noktayı isaret etti) ve alçaktan gelen bir düşman uçağı seni makinalı tüfek ateşine tuttu... Kurşunlar sağına soluna saplanıyor... Şimdi ne yapacak... «sın?..» hecesi daha ağzından çıkmamıştı ki bizim Mehmed'e olanlar oldu:

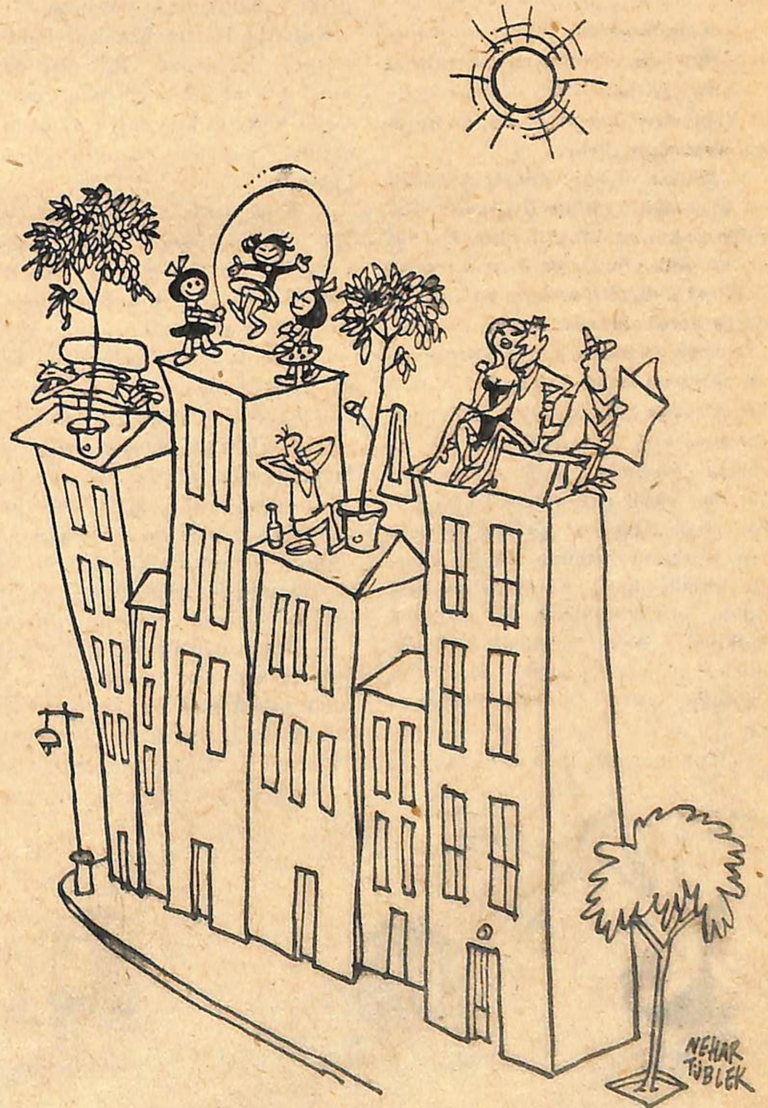
— İnsaf be gomutanım, dedi... Burada benden baska muharebe eden Müslüman yoh mu?.. Bu kâfirin hepiciği bana mı geliyor?...

Başta Korgeneral olmak üzere kimde gülmekten can kaldı ki!.. Tabiî bu önemli günde Bataryanın yüzünü güldüren Mehmet Kara'ya mükâfatların en büyüğü verildi... Teftişten sonra bir ay memleket izni!..

EMEKSİZ

— Ve böylece İstanbulun su derdini halletmiş olduk sayın hemşerilerim!

Parklara giriş elli kuruş olduktan sonra!

KAYNANALARA

KADINLAR Dayanışma Birliği tarafından kurulan huzur evinin 6 numaralı odasında 6 kişi yatıyordu. Komiser muavini Cevat'ın kaynanası Rahmiye, Mühendis Rebii beyin kayınvaldesi Fetanet hanım, Rüküş Firdevs'in anası Münevver, Beykoz Malmüdürünün dul karısı Gülizar, Yelloz Dürdane'nin kaynanası Kıllı Safiye, Mübaşir Remzi'nin annesi Gevşek Raziye sabahtan akşama kadar çene çalarak günlerini geçiriyorlardı.

Gevşek Raziye, dikiş kutusunu açmış, iplik makaralarını, düğmeleri, minder üstüne yaymış, topuğuna tahta yumurtayı soktuğu çorabını örmiye uğraşıyordu.

Rüküş Firdevs'in anası Dudu Münevver, elinde bakır sahanıyla, takunyalarını sürüye sürüye geldi:

— Hişşşt, bana baksana hanım!.. dedi. Minderin üstüne Yıldırım Beyazıt ordusu gibi yayılmışsın... Bu minderi sade sana vermezler. Biz de buraya para verip geldik. Takımını taklavatını topla da, biz de oturalım...

Gevşek Raziye, gözlüğünün üstünden Münevver'e ters ters baktı:

— Ayol, koskoca odanın içinde altı tane yatak var. Hiç birinde yer bulamadın da mindere mi oturacaksın?...

— Canım nereye isterse oraya otururum ben... Yumuşağa alışmışım.

— Vay hasbam vay... Kaba etimde et kalmamış diyemiyor da, yumuşağa alışmışım diyor.

— Kimde et kalmamış?.. A düttürü karı, sen kendine baksana... Kemiğe yakın et lezzetli olur. Herkes senin gibi lâhmacun karısı olacak değil ya... Benim endamıma Küçükpazar karakolundan tut da, taaa Ayvansaray çarşısına kadar ağzının suyu akmıyan esnaf kalmamıştır. Ben bir iki sene öncesi, Gülhane Parkında piyasaya çıktım mıydı, iki taraftan yasemin çiçeği atanlardan tut da, tekbir getirenlere kadar bütün ahali Nevcivan geçiyor diyerekten, yutkuna yutkuna dil altı olurdu. Mundar karı... Kendi haline bakmıyor, bir de elâleme dil uzatmıya kalkıyor. Ama, tevekkeli söylememişler. «Farenin artığı, domuzun dürtüğü, karının yırtığı» dememişler...

— Tuuuu, rezil... Sen daha hamam külhanının kaç odunla ısındığını bilmezsin. Sen iyi baksana bana... Seni gidi kocasını aldatmış lohusanın sidiği seniiii!... Ayyyy, iğneyi de telâşla elime batırdım... Amanın ne de canım yandı vallahi... Ne göz varmış karıda yarabbim...

Karyolanın üstünde tesbih çeken Kıllı Safiye lâfa karıştı:

— Kardeşim, sen de bir minder üstü bulunca yaylım yaylım yayılıyorsun. Herkesin gözü, çörek mayası gibi bereketli olmaz ki... Bazısı da insanı, böyle marangoz burgusu gibi deliverir...

Dudu Münevver bu sefer Kıllı Safiye'ye döndü:

— Bana bak hanım... Sen oradan guguklu saat gibi lâfa karışma... Eğer benimle konuşacağın varsa karşıma geç... Seni de burada beş dakkanın içinde, ayağımın altında Ömer Muharrem sabunu gibi köpürtüveyim.

— Ayol, sen mi beni köpürtecek-sin... Seni biraz tuzlayım da teşrini evvelde salça yapsınlar... Bayramiyelik şırfıntı!...

— Hıhh, üvez karı... Benim salçamı yapacak insanın, cumhuriyet nüfusuna kaydı düşmemiş. Gel yanıma da sana hemencecik, acı çeşmenin kaç çatal aktığını gösteriveyim... Nuhkuyusu yosması...

Kapıdan içeriye Komiser muavini Cevat'ın kaynanası Rahmiye girdi. Muslukta yıkadığı marulun yapraklarını koparıp kıyır kıyır yiyordu. İçerideki patırtıyı duyunca etrafına bakındı:

— Ayol nedir bu gürültü? dedi. Hay Allah iyiliğinizi versin... Karakancolos görmüş gibi ne bağırıyorsunuz?.. Buraya sizin zırıltınızı dinlemek için gelmedik...

Gevşek Raziyenin eli ayağı titremeğe başlamıştı:

— Kardeşim, dedi. Şu karakol artığı karı, ben ne yapsam, bana rahat huzur verdiği yok ki... İlle de Raziye ile uğraşacak... Hay senin kafana Raziye kadar taş düşeydi...

Dudu Münevver, öfkesinden deliye dönmüştü. Ellerini kalçalarının üstüne dayayıp, gerdanını kıra kıra:

— Allah senin Raziye gibi müstahkını versin. Kordonsuz karı... Sen zaten adam gibi bir kaynana olaydın, Mübaşir Remzi seni buralara atar mıydı?... A yalak yosunu, a kürtaş masasının elbezisi, a erkek külhanına peştemal olası karı... Seni billâhi, Ebül'ensari hazretlerinin üstüne yemin ediyorum, eşşek dilinin çorbasıyla iftar etmiş şeyhül'islâm kursağına çeviririm...

Gevşek Raziye oturduğu minderden fırladı. Takunyasını kaptığı gibi Münevverin üzerine seğirtti:

— Duydunuz mu a dostlar!... Karının söylediklerini duydunuz mu?.. Böyleleri bu binanın da adını kötüye çıkarıyorlar. Allahım, hiç bir şeycikler demem, Ahırkapı hastanesinden kaydın silinmesin işallah!...

— Benim mi silinmesin?... Hay bohçacı kılavuzu karı hay!... Benim öyle hastanelerde kaydım yoktur. Ama senin üç sene birteviye iğneye gittiğini yedi mahalle biliyor. Seni gidi mart domatesi, liberte karı seniii...

Lâfını bitirmeye kalmadı. Gevşek Raziye elindeki takunyanın teki ile Dudu Münevver'in sırtına yapıştırdı. Sonra öteki kadınlar koşup onları ayırmaya fırsat kalmadan, Münevver'i saçlarından kavradığı gibi, bütün gücüyle sağa sola savurmaya başladı.

Münevver çığlık çığlığa bağırıyor, Kıllı Safiye heyecandan ellerini göğsüne vuruyor, Fetanet hanım damağını baş parmağıyla bastırıyor, Gülizar da kavgacıları ayırmaya çalışıyordu. Dudu Münevver haykıra haykıra bağırıyordu:

— Yetişin dostlar, yetişiiin!... Karı beni öldürüyor... Baharlı mâcunu yiyip yiyip bana saldırıyor. Ah yârabbi öldüm... Allah bu karının rızkını her daim güneş battıktan sonra versin işallah... Kasap Bahri'ye borcunu veremesin de ödeşmiye gitsin işallah... Dikişsiz Zeynel'abidin büyüleriyle dumanı içinde kala kala yansın işallah!...

Gevşek Raziye de nefes nefese kalmıştı. Elindeki takunya tekini bırakmamış, gözleri kan içinde, durmamacasına soluyordu:

— Namussuz rezil!... Karı değil, kasık çatlatan otu... İnsana beş dakikacık bile rahat vermiyor. Allahım şu pirohu geyirtisi karıyı tez vakitte aramızdan al işallah...

Gülizar hem Münevver'i, hem Raziyeyi göğüslerinden itip ayırdı:

— Yeter gayrı beee!... diye bağırdı... Nedir bu sizden çektiğimiz?..

Raziye'ye döndü:

— Susol artık! Helecandan burada hepimizi öldüreceksiniz... Taksiratımız nedir bizim?... Ne de ağda düşmanı karılarmışsınız siz!... Yeter be!...

— Kardeşim, bu Münevver olacak karı insanda ne sinir bırakıyor, ne de asap... Bereket benim terbiyem müsait olmadığı için gerine gerine konuşamıyorum. Ama terbiyem müsait olsa, ona ne yapacağımı ben bilirim.

Bağırışmalar dışarıdan da duyulduğu için, biraz sonra kapı açıldı. Müdire hanım hışım gibi içeriye daldı:

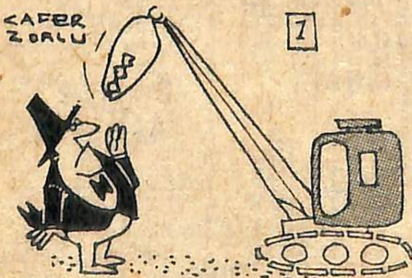
— Ne oluyor?... Ne var?... Gene mi rezalet çıkardınız?...

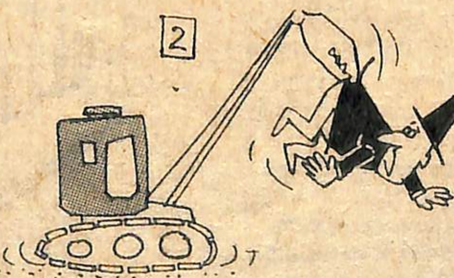
Münevver iki lâkırdı söyliyecek oldu. Müdire hanım kesti:

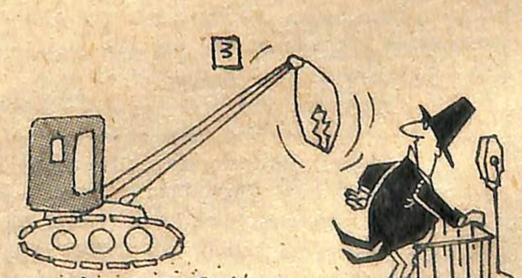
— Sus, kimseyi dinlemiyorum... Hepiniz birbirinizden betersiniz. Ama bu böyle gitmez artık... Bakın şimdi yemin ediyorum. Bir daha böyle kavga gürültü edecek olursanız, her şey biter... Buraya herkesin gelinini, damadını getiririverim. O zaman Hanyayı Konyayı anlarsınız. Dinsizin hakkından imansız gelir. İşte o kadar söylüyorum... Burası huzur evi... Anladınız mı?...

Kapıyı vurduğu gibi çıkıp gitti. Gelin damat lâfını duyan kaynanalar süt dökmüş kediye dönerek, teker teker yataklarının üzerine çöktüler...

Adnan VELİ

İstimlâk yolsuzluğu dâvası başladı. (Gazeteler)

Kırmızı oy meselesi

Anayasa'nın en zorlu müzakerelerine sahne olan 38 inci madde, saatlerce, günlerce tartışıldı... Bir yanda, sosyal devlet telâkkisini kalkan edinen Anayasa Komisyonu; öbür yanda «Özel teşebbüs ve kutsal mülkiyet» taraftarları, çetin bir savaşa girişmişlerdi... İki taraf da şiddetle direniyordu.

38 inci madde, «Orman yetiştirmek, çiftçiyi topraklandırmak ve büyük iskân projelerini halletmek amacıyla geniş arazilerin ve kamu yararına işlemiyen bazı özel teşebbüslerin kamulaştırılacağını ve bedelinin de 10 yıllık taksitlerle ödeneceğini» belirtiyordu.

Daha maddenin numarası okunmadan büyük gürültüler kopmuş, komisyon teklifi dört defa üstüste geri çevirmişti.. Hükûmet bile, Anayasa Komisyonundan yana oluyor; fakat, «kutsal mülkiyet ve özel teşebbüsçüler» her seferinde beş oyla, on oyla üstün geliyorlardı..

Hava, zaman zaman Anayasa Komisyonundan yana; zaman zaman da cengâverlerden yana esiyordu. Ve bir sonuç almak mümkün olmuyor, 38 inci madde aşılamıyordu...

Bu yüzden aşılması mümkün olmayan bu maddeye, Meclis koridorlarında şu ad takıldı:

«38 inci arz dairesi...»

★

Daha bu 38 inci maddenin oylamasına geçilmeden önce şiddetli bir kulis faaliyeti başlamıştı. Özel teşebbüs ve kutsal mülkiyetçiler; konuyu pek kavrayamıyan, tarafsızları da taraflarına çekmek için de elden gelen gayreti esirgemiyorlardı. Meselâ, konuyu kavrayamıyan bazı partililere şöyle tesir ediliyordu:

«Aman kırmızı oy ver» (kırmızı oy aleyhte oy demektir.)

«Aman kırmızı oy ver. Sen hatırlamazsın; 1945 te bir toprak kanunu çıkardık, partiyi batırdık. Şimdi de buna benzer birşey çıkarsa mahvoluruz.»

Nitekim, beyaz mı, kırmızı mı oy vereceği sorulan Hasan Tez, bu telkinleri büyük bir samimiyetle gerekçe olarak gösteriyor:

«— Elbette kirmuzu rey vereceğum» diyordu. Buna rağmen şakacı arkadaşları her seferinde «Neden kirmuzu oy vereceksun bakalım Hasan?» diye takılmaktan ve gerekçesini dinlemekten büyük bir zevk alıyorlardı... Hele bir ara baktı ki herkes Hasan Tez'in ne renk oy vereceğini pek merak ediyor; dayanamadı... Yakasının altındaki kırmızı zemin üzerine beyaz altıok'un bulunduğu CHP bayrağını çıkarıverdi:

«— Bakın» dedi; «Neden kirmuzu vereceğumu şimdi anladınız mu? Bayrağımın rengi kirmuzudur da ondan!..»

★

Kırmızı oy deyince Muharrem İhsan Kızıloğlu Paşa'nın bir konuşmasını hatırladık. Gene Mecliste yapılan bir konuşma...

Bütçe müzakerelerinde miydi neydi? «İktisat Veteriner'i» diye anılan CKMP li Ahmet Oğuz kürsüye çıkmış, biz bu Bütçeye kırmızı oy vereceğiz, diye tutturmuştu.

O zamanın, —daha sivri dilini törpülememiş olan— Başbakan Yardımcısı Muharrem İhsan paşa dayanamamış, gene kürsüden şu cevabı vermişti:

«— Hıh... Kırmızı oy verecekmiş... Kendisine basit bir trafik kaidesini hatırlatırım; kırmızı görünce durulur; ilerlenmez!»

★

Anlaşılan, «çiftçinin topraklandırılmasını, 20 nci yüzyıl yeraltı insanlarını yeryüzüne çıkarmak için büyük iskân projelerinin gerçekleştirilmesini ve orman yetiştirilmesini» hedef edinen bir 38 inci madde'ye, kırmızı oy verenler de, ilerlemeyi pek göze alamıyorlar...

Fazla ışık gözlerini mi kamaştırıyor nedir?

Her telden

Sosyal halk gazetesinin «çıkarıcısı» Kasım Gülek, sosyal devlet, sosyal adalet, sosyal güvenlik gibi kavramların savunmasını pek güzel yaptı ama; bu kamulaştırmayla ilgili maddenin de şiddetle aleyhinde bulundu. Tokalaşmaktan nasır tutan sağ elini, —«Taksitli Kamulaştırma» maddesi oylanırken— bütün haşmetiyle havaya kaldırdı... Meclisin «Sosyal» leri «sosyal» olduğunu söyleyen Kasım Gülek'in bu hareketini bir türlü mânalandıramadılar... Eh, oturup bir hikâye düzdüler hemencecik... Ben de sizlere anlatayım:

Bir yabancı gazeteci, Kasım Gülek'e sorar:

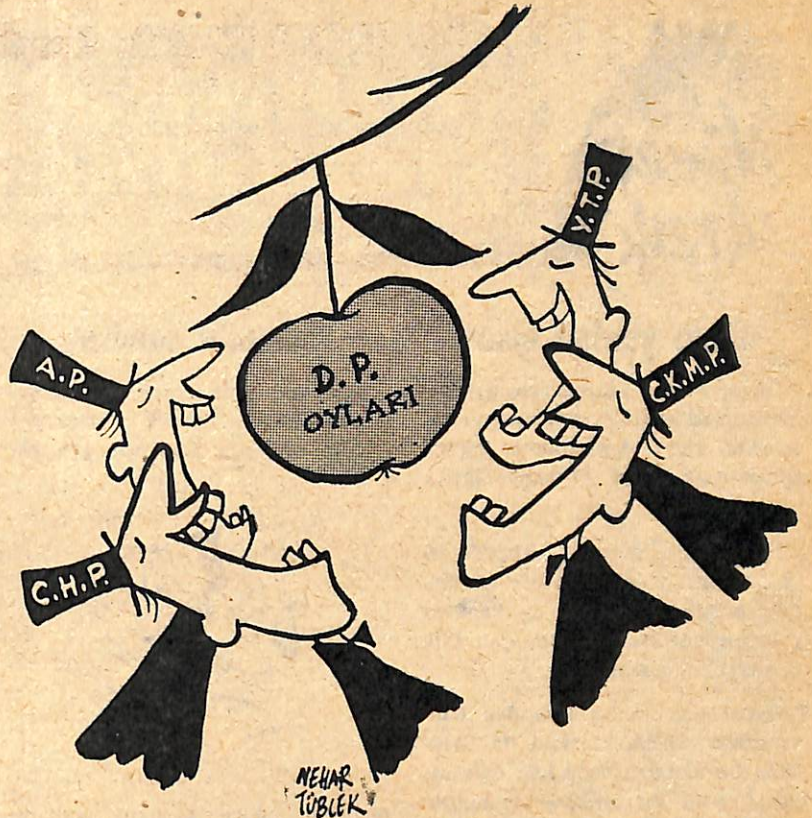
— Siz sosyalist misiniz?
— Yoooo!
— Peki nasyonalist misiniz?
— Hayır, kim demiş!
— Ya Faşist misiniz?
— Ne münasebet!
— O halde nesiniz?

Gülek, gülerek cevap verir:

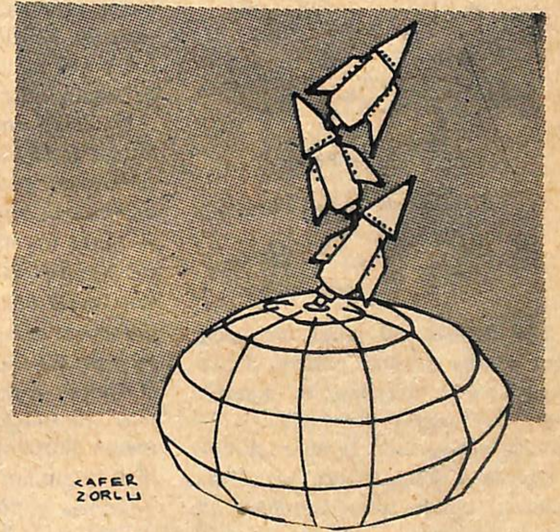
— Piyanistim, piyanist!...

Piyanist: Yani piyano çalan...

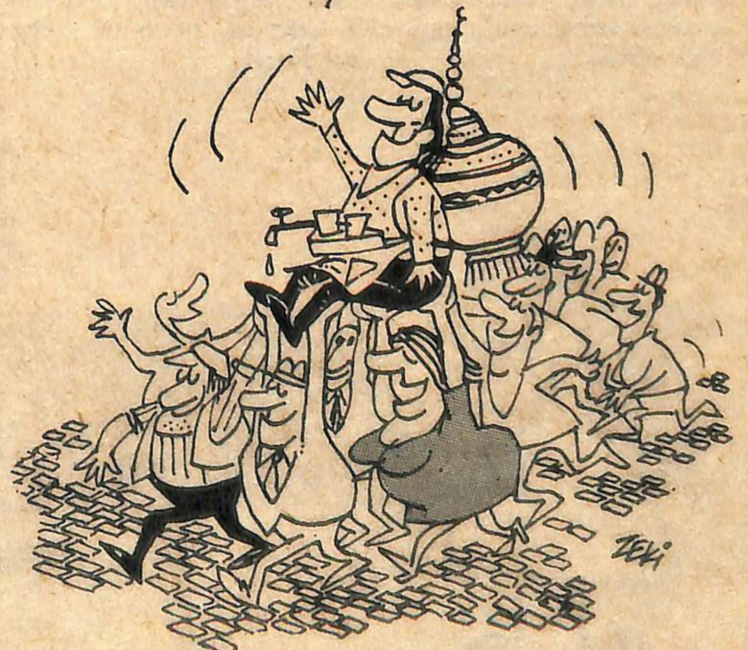
Piyano: Yani her çeşit orkestraya, her çeşit müziğe ayak uydurabilen!..

Memnu meyve!

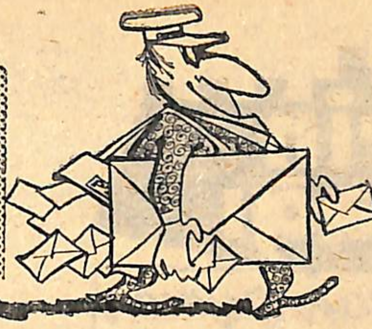
YAZISIZ!

Sucu — Ne oluyorsunuz be, beni politikacı mı sandınız?!

Nimet Arzık

Ankara Mektubu

«Bana yardım edin»

Cezayirdeki generallerin isyanı, en azından «hafiflik» damgasını taşıyordu. Neye dayandılar?.. Neye güvendiler?.. Neyi hesapladılar?... Allah bilir...

İki ara bir derede bastırıldı isyan, ve acıklı oldular «âsi» ler, kemik oldular... İsyanın da kendine göre bir edebiyatı vardır, onu bile mahvettiler, mahv...

Bastırılmış komik isyandan bahsetmenin sebebi, General de Gaulle'ün bir nutku... Öyle içli, öyle samimî, öyle «haysiyetli» bir nutuk ki, beni generalin burnuyla bile barıştırdı...

«Français, aides-mei»....
Fransızlar, bana yardım edin»...

Ne iddiasız, ne güzel bir çağrı bu: «Bana yardım edin!».. Fikirler çaresiz birbirlerinin kapısını vuruyor insanın kafasında... Ciddî günler yaşıyorduk. İsyan eden dört sergerde değildi, bütün gençlikti... Kudreti elinde tutan nutuklar atıyordu peşpeşe: «Bu mu ihtilâl? Birbirinizi ihbar edin» diye... Ne kadar farklıydı bu ateş püskürme şu kısa cümlecikteki tutumdan: «Fransızlar, bana yardım edin»... Ne kadar da az müessirdi... Şükür, bin kere şükür...

«Sıhhatli» sahiller

Törenlere artık tören havası veriliyor şükür. Tutanak kalmamış gibiydi dünyada. Geçmişle gelecek-

le bütün bağlar kopmuş gibiydi. Baştakiler, hissiz hissiz, milletçe mâna ifade eden törenlere katılıyor veya katılmıyorlardı. Katılırlarsa, kendilerini göstermeğe geliyorlardı. Etrafları da onlara kendilerini göstermek için geliyordu, of, ne kadar müteessir oluyordu insan!

Bu 23 Nisanda içime en çok dokunan taraf, ilk Millet Meclisinde milletvekilliği yapmış olan bütün mebusların Ankaraya dâvet edilmesi ve Şeref misafiri sayılmalarıydı. Şeref misafiriydiler de gerçekten... 38 sene evvel onlar da kellelerini koltuklarının altına almışlardı. Şimdi en genci 68 yaşındadır. M. B. Komitesi üyelerinin onlara gösterdikleri itibar, içlerindeki «köşeye atılmış olmanın hüznünü» yok etmişti. Bun, «İçli insanlardı» çünkü...

Onlarla bütün millet «onere» edildi. Bu tabii fikir kimden gelmişse insanın askerce «sağol, sağol, sağol» diyesi geliyor. «Tabiî» fikirlerden çook çook uzaklaşmıştık ta, hiç dönemiyeceğiz zannediyorduk, «sıhhatli» sahillere... Dönüyoruz galiba yavaş yavaş!

Tasnif:

İş var...
İş yok...
İnsanın gözünün önüne bir «iş bulma» teşkilâtının iki kapısı geliyor. Birinin üstünde «İş var» plâkası kakılı, birinin üstünde de «İş yok».... İş var kapısında uzun bir kuyruk, amma ne uzun... İş yok kapısında, in yok. Bizim beyler, hatun kişileri bu «hoyrat» tasnife tâbi tutuyorlar? Çirkin tarafını bırakın deyimin, insan kendi kendine bu kadar hakaret eder mi?.. Resmen bangır bangır, «ben bu kadar tembelim, ben bu kadar âcizim, ben bu kadar pasifim,» diye bağırır mı?.. Kendinden bu kadar «birşey katmazlık» olur mu hayata. Karşı tarafın tutumuna bu kadar esir olmak olur mu?...

Ben olsam, fethedilmez görünen kaleyi fethetmek isterim. Güçlüklere toslamak isterim. Tabiye, zekâ, şarm, sabır, ne lâzımsa kullanmak isterim. Alık alık iş bulma kurumunun kapısında tabelâlara bakıp bakıp hecelemek istemem, Kafamı hatır hatır kaşıyarak:
«İ-iş va-ar... İ-iş yo-ok!» diye...

Makyavel'in hakkı

Bizde her kurnazca kizi, kaba kurnazlığını Makyavel politikası sanır.. Makyavel esaslı adamn ış, ince adammış, okumuş yazmış adammış, cesur adammış ta... İyi yapılan bir şey kendi aleyhine dahi olsa ilk alkışlıyan o olurmuş.

O sıralarda insanlarda fazla tasa yok. Birbirleriyle çarpışarak deşarj yapıyorlar. Makyavel de meşhur Orsini ailesiyle birleşmiş, Cesar Borgia'yayı tepelemeğe çalışıyor. Tam Cesar Borgia'yı, ordularıyla kıskaca aldık zannediyorlar, Cesar Borgia çabuk karar verme gücüyle, inanılmaz cesaretiyle, ince stratejisiyle, onların kıskacını, kıskaca alıyor... Makyavel, mağlup olduklarını, mahvolduklarını görüyor, ilk tepkisi ne oluyor?.. Tarihte meşhur kalacak bir cümleyle «Cesar'ın hakkını Cesara teslim etmek»!..

— «Oh», diyor, «enfes bir kazık atmak bu... Eşsiz bir kazık atma bu... Aferin Cesar'a!»

Bizde her kurnazca kişi, kaba kurnazlığını Makyavel politikası sanır:«Gaye, vasıtayı meşru kılar.» mış diyerek; rahatça çalar-çırpar, kolaylıkla türlü entrikalar çevirir.. Oysa ki, Makyavel esaslı adammış, ince adammış, okumuş yazmış adammış, hak ve hakkaniyet tanıyan adammış... İyi yapılan bir şey kendi aleyhine dahi olsa ilk alkışlıyan o olurmuş... Kendini tarih boyunca aratan adammış. Keşke her memlekette o kıratta yarım düzine insan bulunsa... Yarım düzüne Makyavel medeniyet demektir, medeniyet!

İnjektör

Ütüsüz pantalonlu adamın elinde minyatür bir teleskop mu vardı ne? Meçhur dünyaları mı araştırıyordu ne?.. Minyatür teleskop zannettiğim bir injektörmüş meğerse... İnjektörün ucunda da dünyadan bir hayli yuvarlak bir portakal vardı. Adam portakalın içindeki suyu çekiyordu dikkatle, bir katresini dışarda harcamamak, bir katresini meyvenin içinde bırakmamak amacıyla... Ayrı satacaktı suyu...

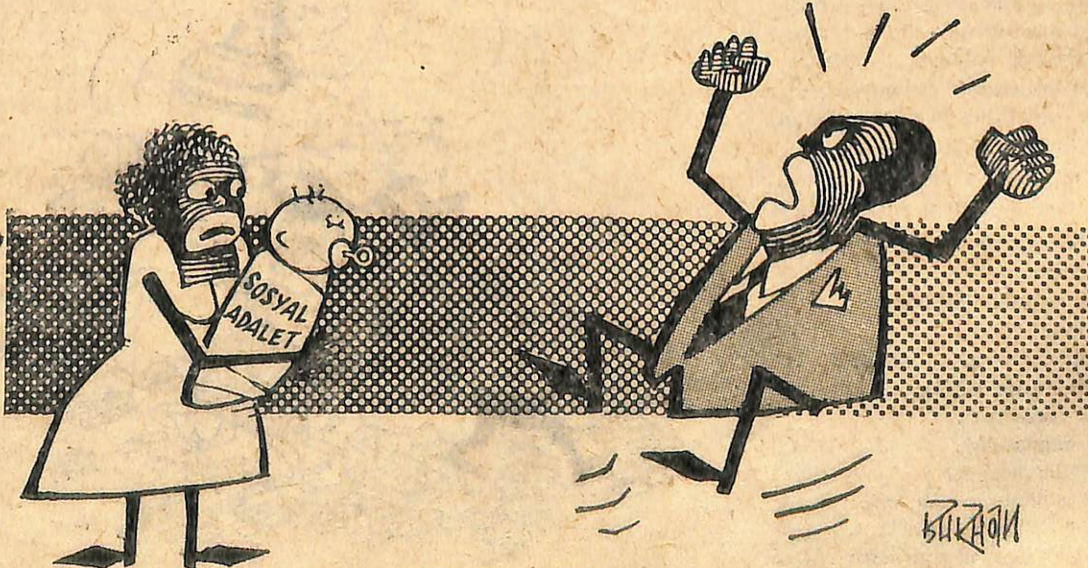
Sonra enjektörü suya batırdı, ve portakalın içine su sıkarak lâstik top gibi şişirdi... Patlangıcak zannettim portakalı!

Hani sıkma portakalı alırız, içi posadan ibarettir, ve biz Allah Allah ne kötü cinsmiş, diye hayıflanırız. Tabiat hiçbir şeyi bu kadar özsüz yapmaz...) İşte o meyveler, bu ameliyeleye tabiî tutulurmuş meğerse.

İşin tuhafı, adamın yaptığı bana tabiî geldi. İçimi yokladım. İsyan yoktu içimde. Gülümser bir tevekkül vardı, o kadar. Adam Fezada Gagarini seyrediyormuşcasına, bir gözünü kısıp, saplandığı portakalı «idare» ediyordu. Onu rahatsız etmemek için sessiz sedasız ayrıldım. Çok erken gitmiştim hale, kabahat benimdi. Yüzleseydim ne olacaktı. Ya bir sunturlu kabalıkla karşılaşacaktım, ya bir sunturlu yalanla. En hafifinden:

— «Sen anandan sulu portakal gördün mü» diyecekti.

Görmüş müydüm?.. Ben de unuttum...

Karaaydın — Bana ihanet ha!...

Arslan postu!

İki hafta önce İstanbul'a gelen Yunanistan'ın AEK takımı Fenerbahçe ile rövanş maçı yapacaktı. Takımlar sahaya çıktıktan sonra Ecnebi hakem, her iki takımın formasının birbirine benzediğini gördü. Oyunu idare ederken bir yanlışlık yapmamak için takımlardan birinin formasını değiştirmesi gerektiğini söyledi.

Bunun üzerine Fenerliler (ev sahibi oldukları için) sahadan çekilerek forma değiştirmiye gittiler. Birkaç dakika sonra tekrar ortaya çıktıkları vakit, herkesi bir şaşkınlıktır kapladı. Fenerliler Kırmızı forma giymişlerdi. Formaların sırtındaki numaralar da sarı idi. Yani Fenerbahçe, Fenerbahçe olalı ilk defa Galatasaray formasıyla sahaya çıkıyordu.

Bunun üzerine Fenerbahçe taraftarlarının kesif halde oturdukları kapalı tribünden protesto sesleri yükselmiye başladı:

— İstemez... İstemez... İstemez...

Ama yapılacak bir şey yoktu.. İster istemez maç başladı.

Fenerbahçe işi sıkı tutmuş, ilk dakikalarda AEK yi ezivermişti. Golller birbirini kovalamıya başladı. Birinci devre bittiği zaman, Fener 5-0 galip durumdaydı.

Koyu Galatasaray'lılardan Fildekos Osman, karşı tribündekileri kastederek:

— Şunlara bak, dedi. Bir de, istemez istemez diye bağırıyorlar be!.. Giydiler arslan postunu.. Tabii atacaklar... Keramet sarı kırmızıda, arkadaşım...

Dikkat dikkat!

Mithatpaşa Stadının, arasıra seyircilere seslenen bir hoparlörü vardır:

— Bay Tekin Sungur... Acele stad müdürlüğüne müracaat ediniz...

Yahut:

— 34 456 plâkalı araba sahibi, lütfen arabasının başına gitsin...

Veya:

— Dikkat dikkat.. Bay Süleyman Ateşdağ... Hastanız varmış. Acele eve gidiniz...

Stadın bu hoparlörü, geçende en orijinal birdiriyi yayınladı:

— Dikkat dikkat... Bay Şakir Turangil... Kayınvaldenizin ruhu sıkılmış.. Acele eve gidiniz!..

Mersine, tersine!

Adana Demirpor klübü, Feriköy'le berabere kalınca, Feriköy'e totoda banko oynıyanları da bir üzüntüdür almıştı. Totocuların bu üzüntüsüne karşılık, bir meraklı durduğu yerde zıp zıp zıplıyor, sevincinden ne yapacağını bilemiyordu. Arkadaşı sordu:

— Kaç buldun arkadaşım?

— Bu maçla onbir oldu. Allah kısmet ederse on üçe gidiyorum...

— Peki ama, nasıl dolduruyorsun kolonları?.. Kafadan mı?..

— Kafadan olur mu birader?... Gazeteye bakıp da yazıyorum...

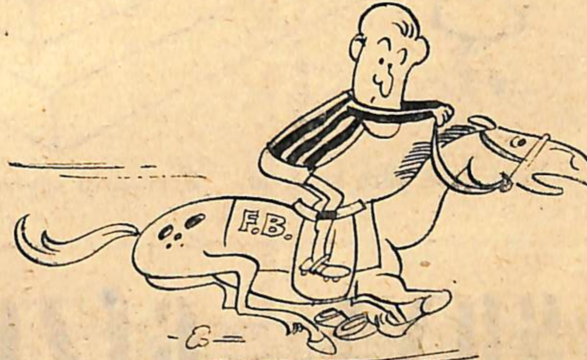
— Biz de bakıp yazıyoruz. Altıdan, yediden yukarı çıktığımız yok.

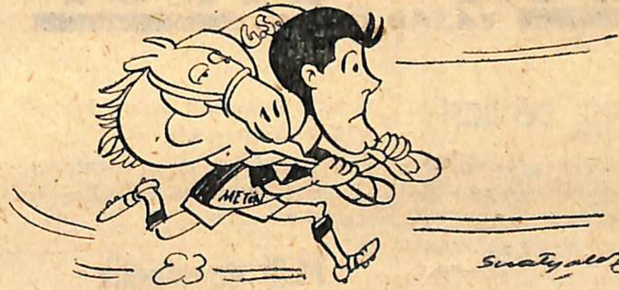
— Ama ben sizin gibi yapmıyorum. Gazetelerin en yüksek spor uzmanları var ya...

— Eeeeee?..

— İşte o uzmanlar ne dediyse, ben onların tam tersini yazıyorum. Öyle olunca da her hafta, ya onbir, ya da oniki buluyorum.

Galatasarayı yine Metin'in golleri kurtardı... (Gazeteler)

Ezelî rakipler!...

Pasaport!

Fenerbahçe-AEK maçının birinci devresi bittiği zaman, herkes Fener'in kesin galibiyetini kabul etmişti. Basın tribününün gediklilerinden Yamuk Mustafa, kendi kendine söyleniyordu:

— Vay vay vay vay... İkinci devrede de bunlar beş gol yerlerse, Yunan Hükûmeti bunlara pasaport sorar... Vallahi Pire'den içeri sokmaz bunları...

Yeni Toto!

38 inci haftanın Spor-toto cedvelinde şu maçlar yer almış bulunuyor:

Çorapspor - Marulspor
Maçaspor - Helvaspor
Zurnaspor - Kamyonspor
Nargilespor - Rakıspor
Damatspor - Kaynanaspor

Bu maçların içinde, Kaynana spor'a, gözü kapalı banko oynıyabilirsiniz...

Basrinin kökü!

Eski Türkçeyi şöyle öğrenirlerdi:

— Nasara, yensuru, nasren, nâsiru, lemyensuru, lemmâyensur...

Geçende Stad'ın dil meraklılarından biri de Fenerbahçe'li Basri'den tedai ederek, Basri'nin köklerini sayıyordu:

— Basar, basara, basren, basîrün, Basra, mubassır, basri...

Yanındaki sordu:

— Ne sayıyorsun öyle?..

— Basri'nin köklerini...

— Peki, Basri'nin kökünde bâsur yok mudur yani?..

Afiyet olsun!

Adana Demirspor klübü, çok maç kaybettiği için Millî Lig'in sonuncusu durumunda... Onun için, geri kalan maçlarının hepsini kazansa da, gene elenmekten kurtulamıyacak...

Hani, iyileşeceğinden ümit kesilmiş hastaya, doktor «artık canı ne isterse yesin..» der ya... Adana demirspor da öyle... Perhizi iyice bozdu. Durmamacasına gol yiyor...

Hazırlık!

Evvelki Cumartesi Millî lig maçlarının yapıldığı Mithatpaşa stadı gene mahşer gibi kalabalıktı. Feriköy'le Gençler Birliği karşılaşıyordu. Hakem bazan isabetsiz kararlar verdiği vakit, yahut öyle zannedildiği vakit, Gençler, Birliğinin beklerinden Ünal, ikide bir ellerini havaya kaldırıyordu. Kapalı tribünün koyu Feriköylülerinden Mığır Osman:

— Şuna bak, şuna, dedi... Sanki oyunda hakem yokmuş gibi boyuna ellerini kaldırıyor.

Öteki cevap verdi:

— Gelecek seçim için Meclis'e hazırlanıyor... Anlıyamadın mı?...

Mezartaşı!

Gençler Birliğinin başkanı Orhan Şeref Apak, Galatasaray maçından önce üstüste gazetelere beyanat vererek, Galatasaray'ı muhakkak yeneceklerini bildirmişti. Netice ters çıkınca, Galatasaray taraftarları, Gençler Birliğini temsil eden bir tabutu omuzlıyarak Beşiktaş'a doğru yola çıktılar. En önde giden imam, şöyle söylüyordu:

Büyük lâf etti Orhan Şeref Apak
Böyle tencereye böyle kapak...

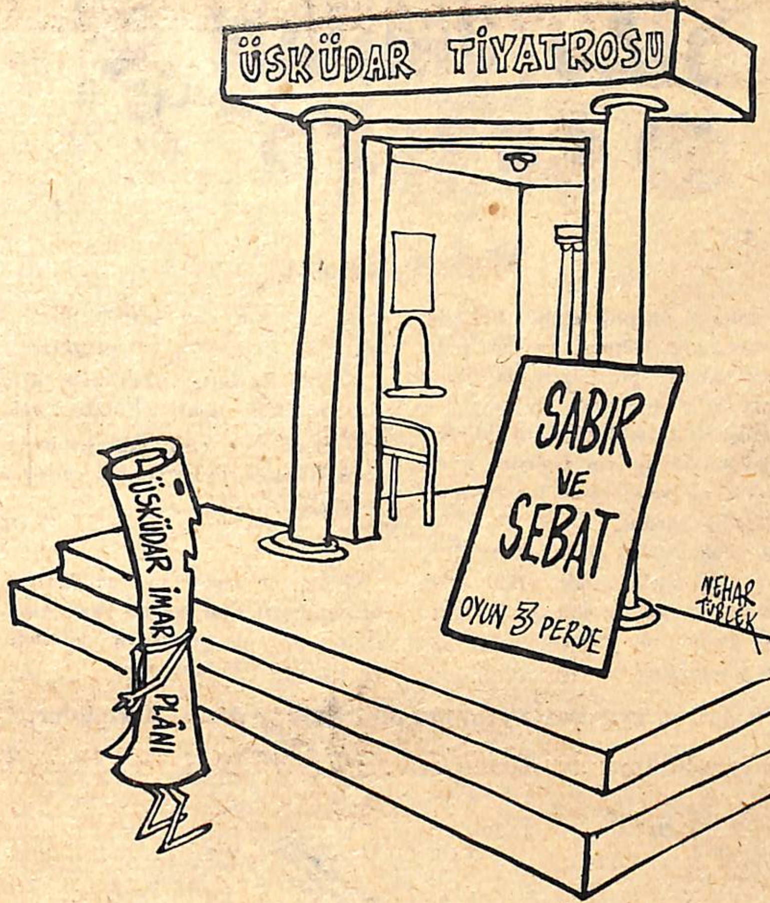
Adnan VELİ

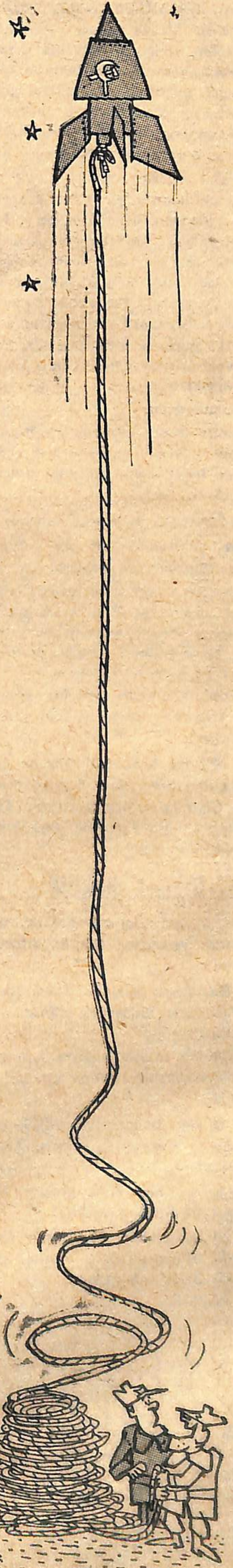
Borçlu — Yeter be!... Bırakın peşimi artık!...

— Tam bana göre bir oyun... Bâri girip seyredeyim!

SUYA ÇIZGI

YAŞAR ÖZEN

Çeribaşı, çeribaşi

Türkiye'deki çingenelerin başkanı iki üç gün önce Adalet Partisi ikinci başkanıyla kıpti âdetlerine göre öpüşerek, bu partinin üyeleri arasına girmiş. Çeribaşına yeni atıldığı politika hayatında başarılar dileriz.

Biliyoruz, şimdi bazı politikacılar bundan işkillenip çeribaşına hücuma yelteneceklerdir. Boşuna zahmet edip çeribaşını üzmesinler, aksine bir meslekdaş kazandıkları için sevinsinler. Zira kendileri de, oy çingenesidirler.

Dünya vatandaşı

İzmirde, kimsesiz, hasta bir kız çocuğu kendisine bakan ailenin evinde yatağında yatarken birdenbire doğrulup İtalyanca, İngilizce, Fransızca, Arapça, İspanyolca, Almanca, Rumca ve Türkçe sekiz lisandan bülbüller gibi şakımaya başlamış. Doktorlar, psikologlar olayı dünya yüzünde görülmemiş bir hâl olarak takdim ediyorlar.

Yooook, bu gözlem hatalı. Türkiyede sekiz lisan bilip kalıptan kalıba giren bir de erkek tanırız biz.

Siz, «kim?» diye sormadan hemen söyliyelim: Kasım Gülek!

Millî egemenlik

Bütün gazeteler (herhalde bilmeden) yirmi üç Nisan'ı Çocuk Bayramı olarak gösteriyorlar.

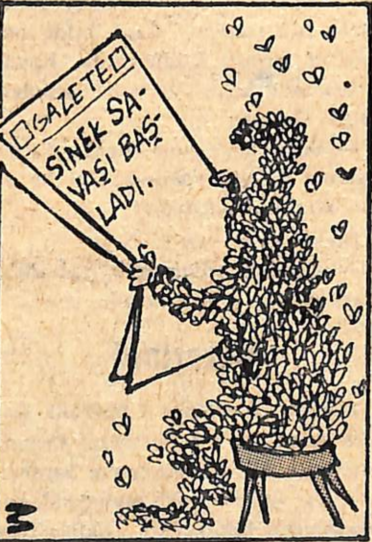
Anlaşılan gazetelerimiz, geçen on yılın tesirinden hâlâ kendilerini kurtaramamışlar.

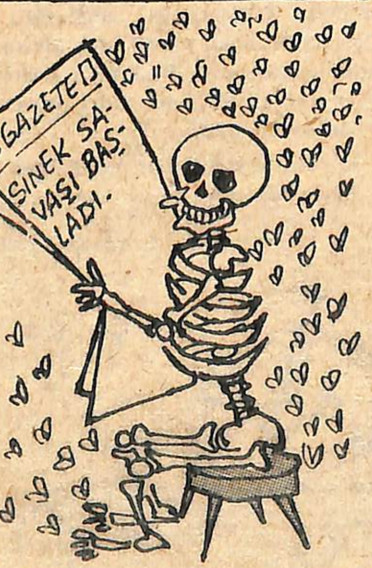
Evet 1950 - 60 arası geçirdiğimiz yirmi üç Nisanlar gerçekten yalnız çocukların sevinip neş'elendiği birer bayram günüydü. 1961 den sonraki yirmi üç Nisanların aynı zamanda Millî Egemenlik Bayramı olduğunu artık yeni nesillere anlatmak gerek...

Tedbir

İstanbul Belediyesi, ahırların bir ay içinde şehir dışına çıkarılmasına karar vermiş.

Doğrusu iyi bir tedbir. Her gün işlenen cinayetler, ırza geçme olayları, yapılan kazalar, belki bu sayede önlenecek; şehir hayvanlardan temizlenecektir.

— Ne olur, ne olmaz, ipin ucu bizde bulunsun yoldaş!..

YAZISIZ!

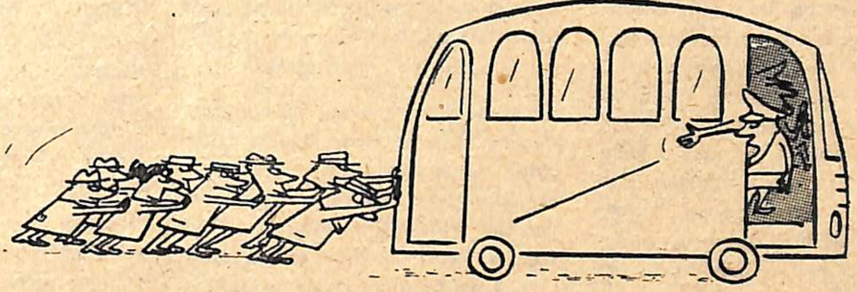
TONGUÇ

Kara sinekler zararsız hale getirilecek.

Yazısız

İ.E.T.T işlerin sür'atle görülebilmesi için halkı yardıma çağırdı.

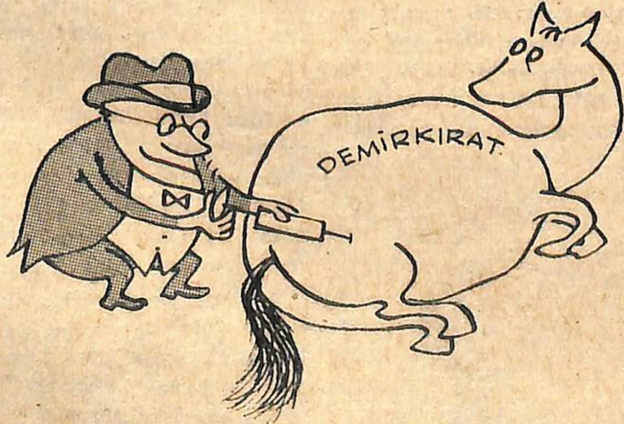
-Lûtfen biraz daha sür'atli olalım beyler!..

Aksaray'da kurulacak yeni hal sebze ve meyvelerin şehre daha çabuk dağıtılmasını sağlıyacak.

-Biraz daha yavaş olamaz mısınız,doya doya seyretsek...

Hasta atlara aşı yapılacak.

Politikacı-Mikrobunu yok edebilirsem yeniden kazanırım!.

Otel yapanlara yardım edilecek.

-Şunu al da,elini biraz çabuk tut ahbab!..

OPERADA Bir VATANDAŞ

HÜSEYİN KORKMAZGİL

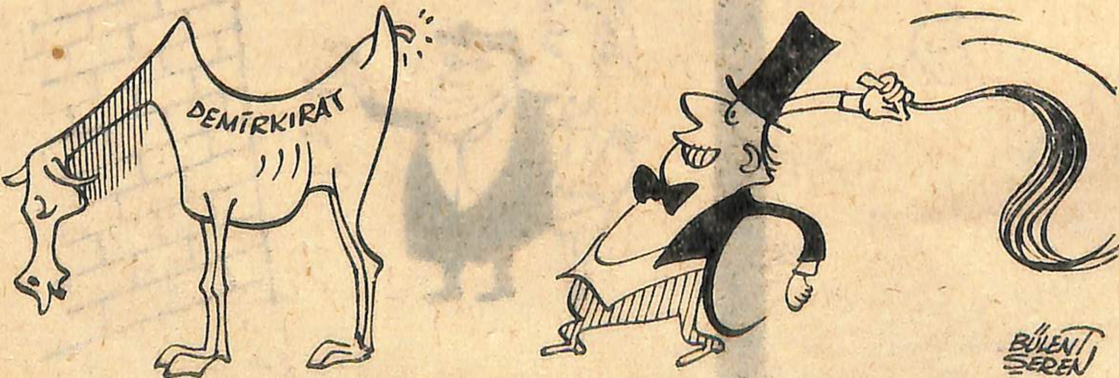
Sevgülü gardaşım Irıza,

Evvelâ mahsus selâm ile gülden nazik hatırı şerifini sual ider, gozlerinden öperim. Ben gardaşından da bir mikdar sual idecek olursan, tarihi mektubumun son satırına gader vücudüm sihhatte olup, sizlerin de bu minval üzere olmasını temenni iderim. Gardaşım Irıza, biliyon ki ben gayrı Angaralı oldum. Angara Angara gözel Angara dirkene, felek bizi dutup Angaraya attı. Emme, heç aklına gelmesin ki Angaranın gendisi gözel. Ni gezer gardaşım? İçecek suyu bilem yok. Emme Angaranın nesi gözel biliyon mu? Töbeler ossun. Meğersem Angaranın avratları gözelimiş gardaşım. Cenabı Mevlâm melmeketin her bir yirinden seçip seçip Angaraya doldurmuş. Emme, ne avratlar, yime de yanında yat. Filitrine goyacaksın, garşısına geçip bakacaksın. Şindi ağnıyom Angarada niden iş bitmediğini. Bunca gözelin içinde iş mi biter Irıza, gardaşım? Hele Hürriyet Meydanı didikleri yirin hemen yakınında bi Yenişeher var, bi Gızılay var. Aman Irıza bi gorme gardaşım! Ben buraya geldiğimde havalar ısıcaktı biliyon. Icık ıscak vurdu muydu, tüm tüm tüter bu Yenişeher didikleri yir. Adamın burnunun direği gırılır gardaşım. Senin bildiğin gokulardan değel, tüm avrat gokuyo. Yüreğî efil efil idiyo adamın, başı dönüyo. Sanarsın ki, Cenabı Mevlâ tüm gokudan yaratmış bunnarı. Bak, sana ne diyecem... Sen heç gırmızı saçlı, pembe saçlı, mor saçlı, mavu saçlı, türuncu saçlı, Merinos tüyü gimi gıvır gıvır saçlı avrat gordün mü? Sen heç gozlerinin çevresi çayır çimenlik gimi yeşil yeşil avrat gordün mü? Sen haç Şeytan tırnağı gimi bi garış tırnaklı avrat gordün mü? Sen heç hamamdaymış gimisine cıscıbıl sokakta yörüyen avrat gordün mü? Sen heç avradın ıraki içtiğini gordün mü? Sen heç beş gocalı avrat gordün mü? Vallaha hepiciği var bu Angarada Irıza. Necati beğ, bunnar hep boyamadır diyor emme, ben inanmıyom. Allah bunnarı hep bu gılıkta yaratmış gimime geliyo. Hemi de heç bi iş görmüyolar. Zabahtan akşama caddelerde sürtüp geziyolar. Bunnar bu gader paraları nirden buluyolar, aklım donuyor gardaşım. Bizim cenik okuzü satsak, inan ossun burdaki bi garının eğlence parası olmaz.

Geçen gün n'ooldu biliyon mu? Mağazada duruyodum. Birden tilifon çaldı. Mağazada kimsecikler olmadığından için tilifonun başına ben vardım. Alo didim, buyrun didim. Burası Cemil beğin mağazasıdır, ben Mıstafa didim. Öte baştaki adam, sen misin Mıstafa didi. He didim, benim didim, buyrun beğem didim. Anaaaa, bi de baktım ki bizim Hacı Babanın oğlu Kaya beğ değel mi? Buyrun Kaya beğ didim. Bana dedi ki, sahat sekizde işin var mı len Mıstafa didi. Ben de, yok didim, n'oolucak didim. Ben seni tiyatoruya götürecem didi. Çabucak üsdünü başını gey, gendine çeki düzen vir, beni bekle didi. Sağol didim, mersi didim. Ben hemen gendimi hazırlarım didim. Tilifonu yirine godum. Emme, pek memnun oldum. Çünküm, seninle birlikte gettiğimzden soğna tiyatoruya getmedim. Cânım da öyle isdiyo ki... Ah o benli Melâhat! O ne tiyatoruydu biliyon mu emmoğlu! Bizim gazaya ondan başga tiyatoru da gelmedi. Ben bunu dirim. Ahdım galdı getti o gızda. Neyise, biz gene sözümüze gelek. Velâkin Angaranın tiyatorusunu pek merak idiyom. Ceddesinde böyle gadunnar olursa, kimbilir diyom tiyatorusu nasıldır? emen üsdümü başımı geydim, beklemeye durdum. Dirken Kaya beğ geldi. Kaya beğ mektepte okuyo, biliyon mu? Hukuk mektebinde. Üç tene gızı var. Her gün biriynen geziyo. Elinde avucunda para gomuyolar. Hanı, babası çokça para gondermese, Kaya beğin işi yaş. Oğlan eyice gaptırmış gendini. Emme beni de pek sever, şindi gıyabı.

Kaya beğ geldi, haydi gidek didi. Ben didim ki, ağzımızı iki damla ıslatmıya mı Kaya beğ didim. Tiyatoruya gafayı bulmadan gedilmez beğem didim. Kaya beğ güldü. Yok yok, didi, bu senin bildiğin tiyatoru değel dedi. Bu devletin tiyatorusu didi. Anaaa, ağzım bi garış açıkta galdı. Dimek devletin de tiyatorusu var ha? Devlet te gayrı tiyatoruculuğa başladıysa, vay geldi milletin başına didim. Kaya beğ didi ki, gidersek gorürsün didi, o senin bildiğin tiyatoru değel didi. De görek didik. Taksiye bindik emme, aklım fikrim hep tiyatroduda. Dirken, gocaman bi yapının önünde durduk. Gosgoca bi portuman. Kaya beğ bilek sahatine baktı, vakit yakın didi. O önde, ben arkada, cami gimi yapının gapısından girdik. Bizi iki gişi garşıladı. Sanki hökümet dayiresi. Ordan saluna geçtik. Salunda biraz bekleyek didi Kaya beğ. Bir de yanıma yöreme bakam ki, her taraf tüm avrada kesmiş. Yanlarında da süslü püslü erkekler. Üçer beşer olmuş, fısıldaşır dururlar. Emme, gadunnar bildiğin gadunnar değel Irıza. Kürklü börklü gadunnar. Velâkin hepisi de tüm tiyatoru. Hele birgaçı gozümün içine bakıp durur. Kaya beğe didim ki, bunnarın hepisi de çıkacak mı oyuna didim. Kaya beğ güldü. Çıkacak didi. Anaaaa, ben de var elli kâat. Bunnarın hepiciği oyuna çıkacak olursa bizim elli kâat getti didim. Hemide bir hafta oynasalar gene de bitiremezler didim.Soğna da Kaya beğe didim ki, azizim dedim, bende bir elli kâat var, bunu şu sarışın avradın gobeğine yapıştıracam, aklıma godum didim. Kaya beğ güler de güler... Kaya beğe sordum, bunnarın hangisi kemanici, hangısı darbukacı diye. Kaya beğ bir bir gosterdi. Aha şu kemanici didi, aha şu defei, şu cümbüşçü, şu da gırnatacı... Anaaa, ağzım bi garış açıkta galdı. Len oğlum, süslü püslü erkekler. Hepiciği de hökümet adamı gimi. Bunnarın niresi defçi, niresi kemanici? Emme, garıların çoğu bana bakıyo. Hele bi darı püskülü saçlısı var, gozlerini gozlerimden ayırmıyo. Kaya beğ bi daha baktı bilek sahatine. Gel gayrı girek didi. Sakın ha, didi, bunnara lâf atmıyasın didi. Bunnar tiyatoru değel, bunnar bizim gibi seyirci didi. Anaaa, bunu dimedi mi, aklım tüm uçtu. Peki didim, bunnar şanoya çıkıp gobek atmıyacaklar mı? Yok didi, sakın sululuk itme. Birden nasıl oldum, fıss deyin söndüm Irıza. Kaya beğ goluma dokunaraktan öteki saluna geçirtti beni. Her taraf tüm goltuk. Kimisi boş, kimisi dolu. Avratlı erkekli oturmuşlar. Daha da ardımızdan bir sürü gelen var. Gozüm gayri bi yirleri gormez oldu. Aklım eyiden garıştı. Tam garşıda gocaman bi yeşil perde. Kaya beğinen yanyana oturduk. Sağıma soluma bakınıp dururum. Dirken, burnuma gene o Yenişeherdeki goku geldi. Sanki bütün Yenişeher gelip tiyatoruya oturmuş, Allah seni inandırsın. Niye ki bana benzer biri daha bulunsun. Kaya beğe didim ki, bu nasıl tiyatoru be, didim. Hanı bizden heç kimse yok? Kaya beğ gene güldü. Bu devletin tiyatorusu didi, burya herkesler gelemez. Anaaa, bi dakka geçmeden sağım solum tüm avrada kesti. Emme, ne avratlar ne avratlar!.. Yüreğim gürp gürp otıp durur. Terimi silmeye mendil yetmez. Kaya beğe didim ki, bunnar bu avratların babaları mı olur? Yok didi, gocaları olur. Anaaa, o nasıl goca öyle? Hepiciğinin de içi geçmiş, moruk moruk oturur dururlar melek gimi gadunnnarın yanında!

Dirken gardaşım, tam önümdeki kürklü gadun şöyle bi gıpırdandı. Nasıl etti etti, kürkünü omuzlarından sıyırvirdi. Cascavlak sırtı ortaya döküldü. Anaaa, ben bittim gayri Irıza!.. Gozlerime aletirik feneri sıktılar sandım. Yumruk gader avrat, oldu sana salun dolusu. Ben gayri yumdum gozlerimi. Boynumdan aşağı bi ter yörüdü emme, olsa o gader olur. Garı değel, misk mübarek. Kaya beğe didim ki, bu mu çıkacak oyuna didim. Kaya beğ gülerekten başını salladı. Öyleysem didim, bunun gobeğine basarım elliliği. Daha sözümü bitirmeden sağ yanımdaki gadun da bi fırt itmesiynen kürkünü sıyırıvirdi. Allah seni inandırsın Irıza, ben bozuldum. Tüm tavuk garası oldu gozlerim. Onun da cıscıbıl sırtı gabak gimi ortaya çıktı. Garının yanındaki dazlak gafalı da heç mi heç gısganmıyo garıyı bizden. Bizi erkek yirine goduğu yok ki herifin. Dirken üçer beşer hepiciği soyunup dökünmeğe başladılar.. Dirken ışıklar garardı. Dirken perde ortasından yarıldı, bi acayip köy çıktı ortaya. Velâkin önümde

— Deeeeeeh!...

ki cıbıl garı gozlerimi alıyo, gözlerimi aşırıp ta garşıya bakamıyom ki... Dirken gardaşım köşelerden üç beş erkek, üç beş te garı çıktı, başladılar bişiyler gonuşmağa. Emme, garılar garı değel, erkekler erkek değel. Hepiciği de senin benim gibi adamlar. Hepiciği bizim köylü sankim. Bi yarım sahat geçti. Kaya beğe didim ki, bunun niresi tiyatoru be dimim. Bu işte bi yanlışlık var didim. Bunnar orda, onnar burda olmıyacaklar mıydı didim. Kaya beğ parmağını ağzına götürdü, sussss yaptı. Dirken perde gapandı, bi alkıştır goptu. Işıklar yandı. Kaya beğ didim ki...

Dirken gene ışıklar garardı, gene perde açıldı, gene bizim gimi birkaç gişi çıktı orta yire, aralarında bişiyler gonuştular, itiştiler, vuruştular, alaştılar, sonu fos. Ben bişiy anamıyom ki... Emme, o güzel hanımlar kimi gülüyo, kimi alıyo, kimi alkışlıyolar. Bu hep, böyle geçti. Dirkene bi alkıştır goptu yeniden. Kaya beğ de alkışladı, ona bakaraktan ben de alkışladım. Dirken o bizim gimi olanlar şanonun ucuna geldiler, eğildiler, doğruldular, eğildiler, doğruldular... Soğna gürrr diye herkes ayağa galktı. Bitti, didi, Kaya beğ. Anaaa, bu nasıl tiyatoru be? Heç bişiy ağnamadım didim. Arkamda oturanlar da burun gıvırdılar, eyi değelmiş didiler. Değel tabii, didim. Böyle tiyatoru mu olur, didim. Köylüleri şanoya çıkarıp dalga geçiyolar didim. Sanki bu iş mi, didim. Bu gader adam süslenip püslenip fıkara köylülerinen dalga geçmeye mi geliyolar, didim. Gözlüklü adamın biri ters ters baktı bana. Soğna garşıma geçti, ne didin, bi daha de hele, didi. Ben de, onnar burda, bunnar orda olmalı ki tiyatoru olsun, didim. Gozlüklü adam, dediklerimin hepiciğini yazdı. Meğersem herif tiyatoru hakkında yazı yazarmış. Onun da geçimi o yüzdenmiş. Kaya beğ öyle diyo. Adam soğna bana okkalı bi teşekkür itti, bir de leverans yaptı, memnun oldum didi. Meğersem, beni ecnebi sanmış enayi. Dışarı çıkınca Kaya beğ gülüp durur.

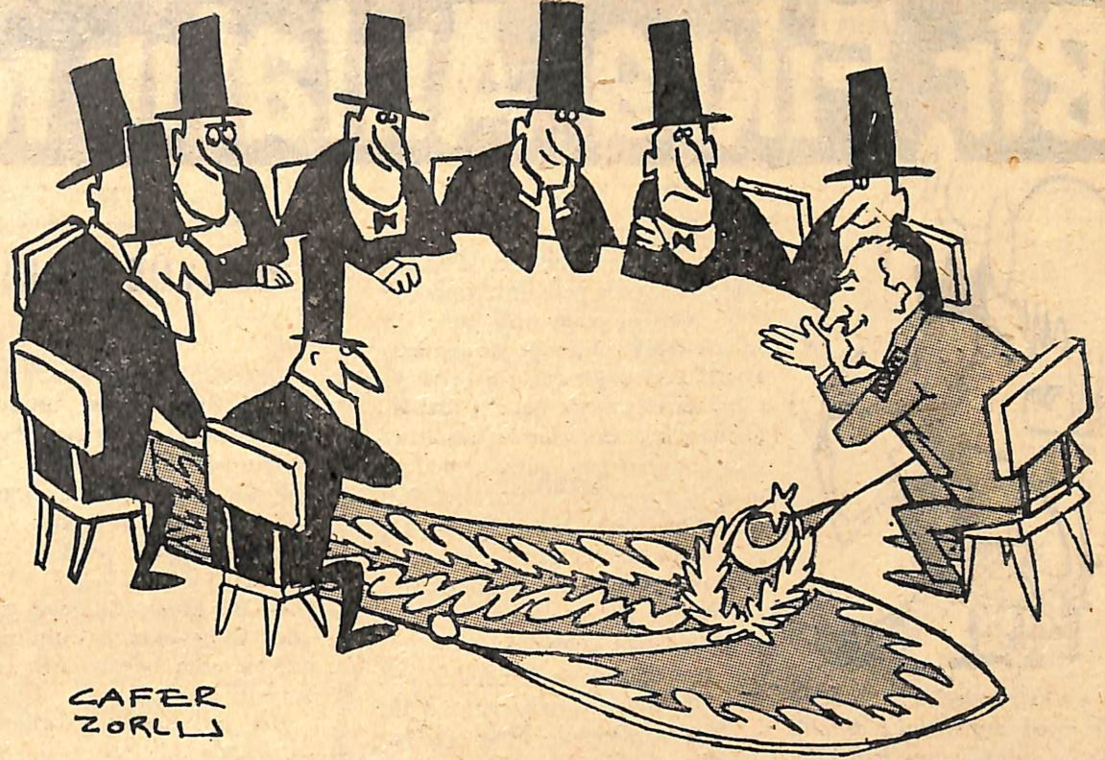
İnan ossun Irıza, devletin tiyatorusu didiklerinde heç iş yok. Asıl oyuncu gızlar, kemanici erkekler salunda oturuyorlar, senin benim gimi zavallılar da şanoya çıkıp yırtınıp duruyorlar. Ne ağnadım ki ben bu işten? Emme, fırsat buldukça getmek isdiyom tiyatoruya. O kürklü börklü, o cıbıl omuzlu, misk gimi garılar şanoya bakarkene, ben de çaktırmadan gendilerine bakıyom.

Sana Angaradan çok bişiyler yazacağım Irıza. Selaâm ider gozlerinden öperim gardaşım. Angara çok gozel yir. Anama söyle, marak itmesin. Yakında gendisine ıcık para yollıyacam.

Gardaşın: Mıstafa Mucur

HÜSEYİN KORKMAZGİL

Millî Birlik uğrunda:

Yuvarlak masa toplantısı!

İNCE RUHLU!

Banliyö treni tıklım tıklım dolmuştu. Birinci mevki kompartımanda oturan iki delikanlıdan biri, arkadaşına doğru eğilip, ilerde, ayakta duran ihtiyar kadını işaret etti:

— Ben otururken ,ihtiyar bir kadının ayakta durmasını görmeğe tahammül edemiyorum.

— Ey?.. Ne yapıyorsun?.. Yerini ona mı veriyorsun?..

— Hayır... Görmemek için gözlerimi kapıyorum...

NİKÂHTA KERAMET!..

Kayacan, arkadaşı Taşcan'a dert yanıyordu:

— Komşunun kızı bana âşık olmuş. Annem, babam da istiyor. Ne yapayım bilmem!

— Kızla konuş..

— Konuştum: Ben, çapkın, haşarı, sarhoş bir adamım... Yazık olur size dedim...

— O ne dedi?..

— Böyleleri daha iyi çıkar, evlendikten sonra uslanırlar, dedi!

KOLAYI VAR!

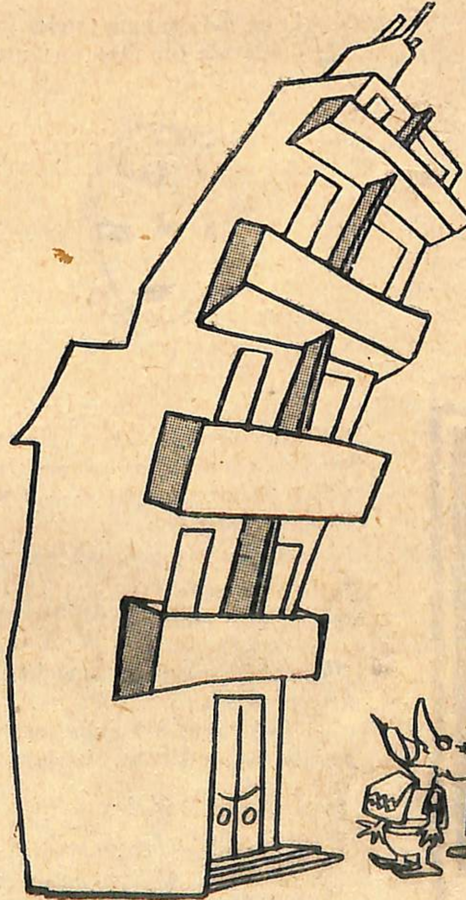
Otel müşterisi, odasının yanından geçen garsonu çağırdı:

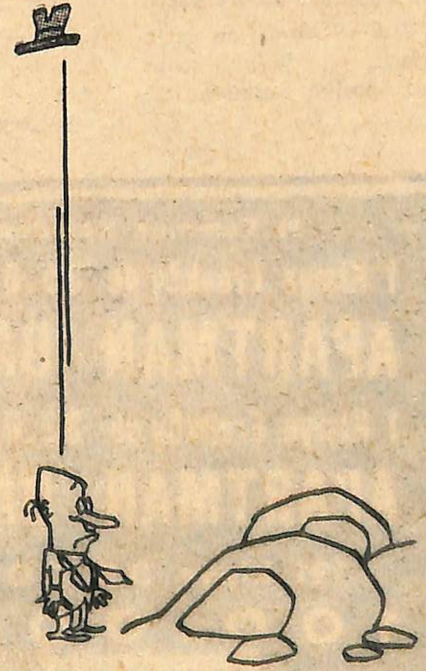
— Oğlum! Ben bu musluklardan bir şey anlıyamadım. Hangisi soğuk su, hangisi sıcak su akıtır? Bir türlü bulamıyorum.

— Bu çok basit iştir beybaba!

— ?!...

— Üstünde «soğuk» yazılı olan musluğu çevirirsiniz soğuk su akar. Üstünde «sıcak» yazılı musluğu çevirirsiniz, yine soğuk su akar!

YAZISIZ

Bir Fıkra Anlatır mısınız?

— *Fıkra dedi mi de böyle kıyak esprilisini bulmalı. Daha çok var ama hepsi de kitaba gelmez...*

Hüseyin BARADAN

Nasıl!

Genç, güzel bir kız ve yakışıklı bir çiftçi delikanlı; birlikte yürüyorlardı. Delikanlının sırtında kocaman bir küp, sağ elinde bir tavuk, sol elinde ise bir değnek vardı. Önünde bir keçi yürüyordu. Bir zaman böyle yollarına devam ettiler. Nihayet önlerine karanlık ve dar bir geçit çıktı. Genç kız birden durdu:

— Ben, dedi, seninle bu karanlık yerden geçmem!

— Niçin?

— Beni öpmiye kalkarsın da ondan!

Delikanlı güldü:

— Sırtımda ve ellerimde bu kadar yük varken seni nasıl öperim?

— Nasıl olacak, dedi genç kız cilvelenerek. Değneği yere çakar, keçiyi ona bağlarsın. Sırtındaki küpü de baş aşağı getirir, tavuğu altına koyarsın, ellerin boşalır...

Azrail!...

Çok hasis bir zenginin kapısına dilenci gelmiş. Üst kattaki pencereden bakarak dilenciyi gören efendi el çırpmış, gelen halayıka:

— Safdil, Teranedile söyle, o da Emsale söylesin, o da Firuza söylesin, Firuz da kapıya gidip şu dilenciye «Allah vere» desin.

Bunu işitince dilenci iki eli ni kaldırmış:

— Hey Allahım! Cebraile emret, Mikâile söylesin, o da İsrafile söylesin, İsrafil de Azraile haber versin, Azrail de gelip şu adamın canını alsın.

※

— *Kadının fendi erkeği yendi, demişler ya bu doğru sözü hatırlatacak bir fıkra anlatayım. Ne de olsa ezelî rekabet...*

Nebile TEKER

Ne zaman!

Karısı genç ve güzel bir adam, hem karısından şüphelenir, hem de belli etmek istemezmiş. Çok ta kıskanç olduğu için bir gün hizmetçiyi çağırmış. Kulağına eğilerek:

— Ben evde yokken eve gelip giden bir erkek olursa hemen haber ver. Seni memnun ederim, demiş.

Hizmetçi:

— Olur, demiş, ama günler geçtiği halde hiç bir ihbarda bulunmamış.

Günün birinde adam, evinden bir erkeğin çıktığını görmüş, durumu öğrenmek için derhal hizmetçiye koşmuş:

— Bugün eve kim geldi?

— Kimse gelmedi.

— Doğru söyle, şimdi kapıdan bir erkeğin çıktığını gördüm.

Hizmetçi o zaman soğukkanlı cevap vermiş:

— Evet ama o bugün gelmedi ki, dün akşamdan beri burada idi.

※

— *Biliyorsunuz yeni evlendim. Aklıma gelse bir evlilik fıkrası anlatırdım. Maamafih onlarda da çok dikkatli olmak lâzım!*

Göksel ARSOY

OKUYUCULARIMIZDAN FIKRALAR

Helva...

Bektaşinin iki softayla paylaştığı bir medrese odasına, ölü evinden bir sahan helva yollamışlardı. Helvanın ancak bir kişiye yetecek kadar olduğunu gören Bektaşi, arkadaşlarına bir teklifte bulundu:

— Bu gece istihareye yatalım. Rüyasında en ulu mertebeye eren helvayı hak edip âfiyetle yesin.

Her biri kendini kurnazlıkta arkadaşlarından üstün farzeden softalar, razı oldular. Gece abdest alıp namazlarını kıldıktan sonra «hâbı rahate» çekildiler.

Kurnaz Bektaşi uyumadı, gece yarısı arkadaşları bayatî makamından horultuyu tutturdukları sırada kalktı, helvayı âfiyetle yedi, sonra yatağına uzanıp rahat bir uykuya daldı.

Sabahleyin uyanan ahbaplar birbirlerine rüyalarını anlatmaya koyuldular. Birinci softa:

İsmet FIRAT

— Hâzâ min fadli Rabbi! dedi. Dün gece Peygamberimiz efendimizin huzurlarında kevser şarabından kana kana içtim.

İkinci softa onu istihfafla süzerek:

— Dâiniz, dedi, bihikmetillâh, Cenabı Hakkın sofrasında cennet taamları tenevvül ettim.

Bektaşi, bu azametli softalara şöyle bir bakarak boynunu büktü:

— Ben fakiri öyle yüce makamlara kabul etmezler. Kulunuz yeryüzünde kalıp bir kaşık helva ile nefsimi körlettim.

Ne sanmış!

Büyük bir müessesenin reklâm memuru, elinde çeşitli broşürlerle zili çaldı. Kapıyı açan saçı başı dağınık, kirli önlüklü, suratsız kadına:

— Affedersiniz, dedi, evin hanımını görebilir miyim?

Kadın ters ters cevap verdi:

— Gözünde bir bozukluk yoksa görürsün tabii...

Adam şaşırmıştı, kekeliyerek sordu:

— Evin hanımı si siz misiniz?

— Ne sandın ya!

Memur kendini topladı, büyük bir nezaketle:

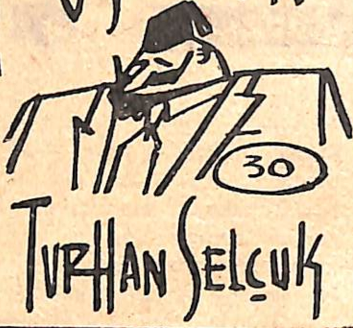
— Rica ederim efendim, dedi, ben sizi evin genç kızı sanmıştım da...

O zaman kadın:

— Haaa... dedi, bakın o zaman iş değişiyor. Bir şey mi istiyorsunuz efendim!...

11 Temmuz Keşidesinde
1 Kişiye Erenköy'de 35.000 Liralık
APARTMAN DAİRESİ
1 Kişiye Erenköy'de 32.000 Liralık
APARTMAN DAİRESİ
121 Kişiye 33.000 Lira
100.000 Lira
EMNİYET SANDIĞI
GÖREN 223

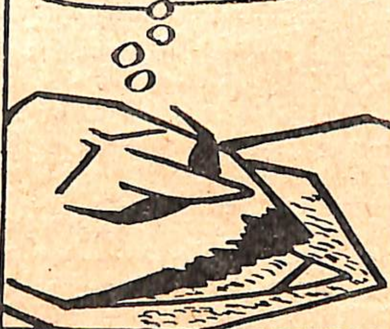
KOMİSER OSMAN
30
TURHAN SELÇUK

KOMİSER OSMANIN, KAVGANIN İLK DAKİKALARINDA, YEİBAHÇELİ RAUFTAN YEDİĞİ MÜTHİŞ BİR TOKATLA YIKILMASI VE AYAĞA KALKAMAMASI DEHŞET UYANDIRIR...
YAHU, CİBAUKAPILI BU KADAR HAFİFMİ ÇEKİYORDU!?.. OLUR ŞEY DEĞİL!. KALKAMIYACAK GALİBA.
ELBETTEEE.. RAUFUN TOKADI BU.. ADAM ÖLDÜRMÜŞTÜR ONLA.

KOMİSER, TERS TARAFINA BİR TOKADI HAZIRLIKSIZ YEMİŞTİ. ÇOK KÖTÜ BİR VAZİYETTEYDİ. KENDİNİ KAYBEDECEĞİ BİR ANDA, ŞAKAKLARINDAN BUZ GİBİ TERLER BOŞANDI...

OSMAN, BİRAZ RAHATLADIĞINI HİSSETTİ. KENDİNE GELİR GİBİ OLMUŞTU...
DÜZELDİĞİMİ HİS ETTİRMEMELİYİM BU CANAVARA.

NASILSIN KOMİSER?. AĞIRLIĞIN SİVRİ TAHİRLE, TİLKİ MUSTAFA KADAR BİLE DEĞİLMİŞ. BİR TOKATTA MADARA OLDUN.

KANINI İÇMEĞE AHDETMİŞTİM. SIRA ONDA ŞİMDİ.
GEL BAKALIM; SON GÜLEN İYİ GÜLER.

OSMANIN SONU GELDİĞİNDE HERKES MÜTTEFİKTİR.. AYLARCA SÜREN BİR MEYDAN OKUMANIN NETİCESİYDİ BU...
YAZIK!.. DOĞRU DÜRÜST BİR DÖVÜŞ SEYREDEMEDİK..

FAKAT... BİRDENBİRE CANHIRAŞ İKİ FERYAT DUYULUR. SEYREDENLER NE OLDUĞUNUN FARKINDA DEĞİLLERDİR. OLUK GİBİ KAN KAYBEDEN İKİ ADAM DA AYAKTA İDİLER!..
KENDİNE GEL EVLÂDIM!.. FAZLA ŞAŞIRMIŞA BENZİYORSUN.
BENİ VURDUN OSMAN!!..
NASIL AYAKTA DURABİLİYORLAR BU ADAMLAR!.
DEVAMI VAR

Yazan: Giovanni Guareschi

PATATES Şövalyeleri

Çeviren: Vedat Üretürk

— 11 —

Buenos - Ayres'te hayli uzun zaman kaldım ve her şey tıkırında gidiyordu. Bir gün öğleden sonra, kapıldım bir özentiye, her zamankinden daha erken döndüm ve ortalığı insanla dolu gördüm; herifler bağrışıp duruyorlardı.

Buzağım sanki ne demeğe çan kulesinin mazgalına uzanıyordu? Ön ayaklarını açık havaya öylece salıvermişti de keyifli keyifli bakıyordu. Kendisini tekmelerle öldürmek isterdim. Kalabalık bağırıyordu: «Çan kulesinde bir inek var!» Evet, dikkat edilmedi mi dişi bir buzağı, iki yıl içinde, bir inek olup çıkar ve insanlar da bir ineğin merdivenleri nasıl tırmanabildiğine ya da el kadar geniş bir merdiven kapağından nasıl geçebildiğine akıl sır erdiremediklerinden işi büyüye yorarlar.

Tartışma gizli kapaklı oluyordu. Sonunda, kalabalığın en babayiğiti, elde kutsal bir kova su, çan kulesinin son katına kadar tırmandı. Burada yatak, bir parça saat, altın zincir, gümüş tabak ve banka kâğıdı buldu. Tutup bunu kalabalığa bildirdi, artık millet suçlunun ulu-Tanrı'nın yardımı ile ineğe kalbolduğuna kararverdi. Doğrusu, iki yıldır ne idüğü belirsiz bir herif şehri haraca kesiyordu. Gönlü temiz kişiler buna mim koyarak: «İşte cezasını buldu.» dediler.

O zamanlar zavallı bir çocuktum ve Arjantin'in en mâsum ineği olmakla beraber milletin suçlu diye üzerine çullandığı hayvanıma değil, uçup gitmiş paracıklarıma gözyaşı dökmeğe başladım.

İneği merdiven kapaklarından geçirtmek insan harcı olmadığı için, sivri akıllının biri hayvanı oracıkta boğazlamak gerektiğini ileri sürdü. Ama bir ses: «Kanunsuzluktur bu!» diye bağırdı. Madem ineğe kalbolmuş bir adamdan söz açılıyordu, dâvasına bakılıp etmeden ölüme mahkûm edilemezdi bu.

Bu sözü işitince, usul usul aldım voltamı ve ineği ustalıklı bir hünerle aşağıya nasıl indirdiklerini seyretmekle içim rahat etti. Dünyadan habersiz yaratığın başına ne geldi? Sonunda kesimevini mi boyladı yoksa kodese mi? Öğrenemedim hiçbir zaman bunu.

★

Haydut hikâyesi Mendoza'da kahveci çırağı iken başıma geldi: İneğin acıklı masalı, kendimi Orozaba'da bir çitin yakınında bulduğumu söylemeğe yeter ve bir dana, küçük bir domuz ve bir tavuk içinden birini seçmek zorunda kalınca, tavuğu seçtim. Dana, domuz ve tavuk kümeslerde toplanmış bulunuyorlardı. Tavuk başıma çorap ördü benim. Aralıklı lâtalardan yapılmış ve çatısız koca bir kümesi olacağı yerde, hayvancağızın iyice örülü ve altı yüzü de kapalı bir kümesi vardı. Biçare tavuğu böylece kümesinden çıkardım ama arası pek geçmeden, kapı gibi köylünün biri gelip bana davranışımı beğenmediğini söyledi. İnsan özgürlük yolunda savaşırken damdan düşercesine inandırıcı sözler söyler.

O zamanlar ulu Tanrı'nın zavallı bir kulu idim ve iki sözü bir araya getirmekten çekinirdim; ama özgürlük savaşına atılınca, kendimde, köylülerin en belâlısını bile arkasını dönmeden çekip gitmeğe yoksa alnının ortasına altı kurşunumu yemekten sakınmağa inandırmak için yeter derecede çene gücü buldum.

Ama Chichita, azat olmuş tavuk, beni korkunç bir uçuruma sürükledi: İnsan bunun ne olduğunu öğrenmek isterse, beni Vera Cruz'a kadar takip etsin; çünkü o zamanlar artık Arjantin'de değildim ve mucize kabilinden geldiğim Meksika'da idim.

Marin Garcia'nın kaptanı beni bir kurtarma sandalının musambası altında yakalayınca, kendimi kalkıp denize atmasaydım ve yüze yüze, pek yakındaki kıyıya çıkmasaydım, doğrusu, Vara Cruz limanını, dünyada bilmiyecektim. Artık kendimi gene çulu düzmüş olarak Meksika toprağında buldum.

Ulu Tanrı banyo elbisesi ile denize atılmamı gerçekten istememiş olsaydı, küçük bir kumsala varabilir miydim, rahat rahat, enginden gelen bir yüzücü gibi, kumda soluğumu tutarak göz ucuyla bir kulübe arayabilir miydim ve az sonra da, adı geçen kulübeden giyinik giyinik çıkabilir miydim?

Çıkamazdım.

★

O zamanlar zavallı bir toy, kaderin oyuncağı olmuş ve Okyanusların deli sularına atılmış, sonra gene Meksika toprağında karaya vurmuş minicik bir balıktım.

Yüksek yaylâda tozup durdum; şehirlerde ,gizli işler dönüyordu: Dışarlarda düşmanları filân olmayan Meksika'lılara içerden azılı düşmanlar sağlayan bir yığın olay, o saat kopan ihtilâllerden biri oluyordu! O tarihlerde Meksika'lıların düşmanları olması ve benim ise tek düşmanım bulunmaması doğrusu ne kadar merak uyandırıcıdır!

Bir it gibi sürtüp durdum ve günün birinde kendimi St. Louis'de buldum. O gün alış-veriş günü idi, güneşten ve işten şapşallaşmış Yerli'lerin ustalıkla kalabalığına sokuldum. Birden adamın biri ile üzeri saman yüklü bir arabanın çıkageldiğini gördüm. Araba birine arabacının kurulduğu iki at tarafından çekilmişti. Arabacı tam yanımda durdu da benden atlara göz-kulak olmamı rica etti. Yerli'nin biri yüke bir baktı ve omuzlarını silkti, derken, beyazlar giymiş, başında koca Panama bir şapka, sağ elinde bir şemsiye ve sol elinde bir yelpaze bulunan efendinin biri de yüke göz attı ama hiç silkmedi omuzlarını.

Arabanın sahibi harıl harıl:

— Bey, dedi, kuru ota ihtiyacınız yok mu?

Karşılık verilmedi.

— Bey, dedi arabanın sahibi, beni dinleyiniz. Paraya ihtiyacım var; kuru otu almazsanız, bari arabayı satın alın; kuru ot, pazardan düşük fiyata.

Beyazlar giymiş bay, yüke pek alıcı gözle baktı ve araba sahibi hemen yere değen sarı saçağı kaldırdı.

Tekerleklere parmakları ile tın tın vurarak dedi ki:

— Bir iştir bu, dedi. İhtiyacım var paraya, hepsini satıyorum işte.

Değerli bay bir kâğıda bir adres karaladı:

— Arabayı evime götürüp boşaltınız, ben bakarım sonra; evet görüşürüz; kaidedir bu, dedi.

Arabanın sahibi bana yükü boşaltmağa yardım etmek şartı ile yanına pekâlâ katılabileceğimi söyledi. Güngüneşlik bir avluya vardık. Değerli bay gene orada idi ve bizi bekliyordu. Kuru otu boşaltmakta arabacıya yardım ettim; alıcı mala gene inceden inceye baktı ve sonunda bir değer biçti. Arabacı bir başkasını ileri sürdü ama, işi pek fazla uzatmadan anlaştılar. Sonra avludan çıkıp, herbirimiz bir ata bindik; kaşgöz arasında St. Louis'yi terkettik de ancak o zaman hayvanlarımızı ağır ağır sürdük.

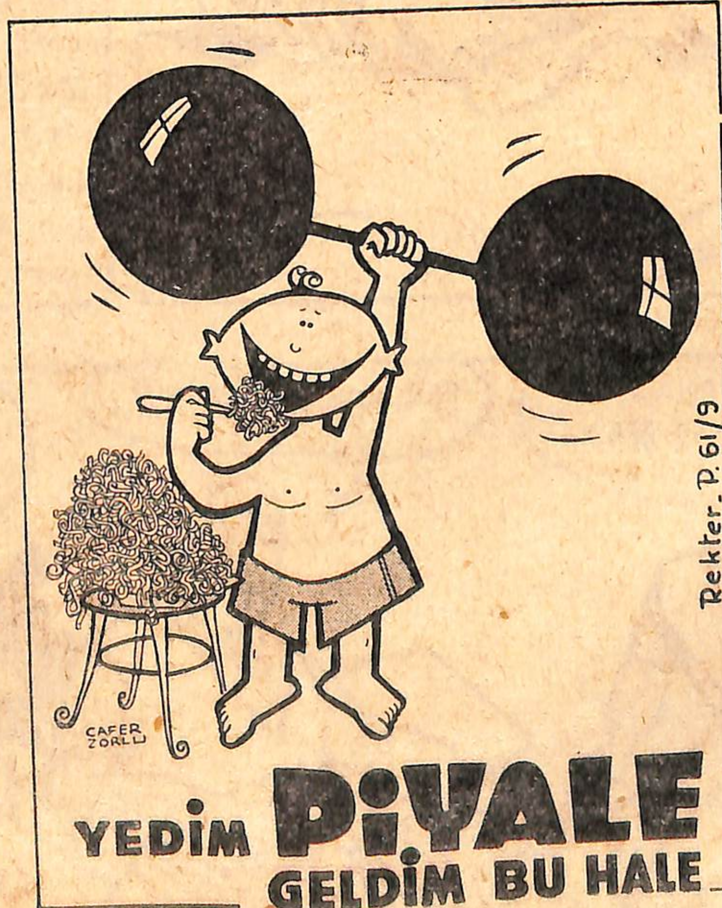
— Filippo amca, dedim, uzun zamandır mı top ticareti yapıyordun böyle?

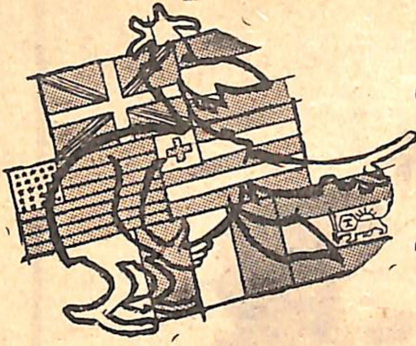
— Topçu çavuşluğundan beri, dedi.

— Ya hangi partidensin? General Garcia'nınkinden mi yoksa general Zyrillo'nunkinden mi?

— Herbirinden bir parça; düne gelinceye kadar, general Garcia'nın on ikinci bataryasındandım ama, burada ise general Zyrillo'nun hesabına iş çevirir. Bundan sonra Zyrillo'nun on ikinci bataryasına geçecek ve general Garcia adına Hidalgo'ya para devredeceğim ve General Garcia'nın on üçüncü bataryasına kapağı atacağım; sonra Zyrillo'nun on üçüncü bataryasına geçeceğim, senin anlıyacağın bir o yana bir bu, yana.

(Devamı var)

Milletler Gülüyor

Şampiyon Boğa

Kansas'ın meşhur fuarında şampiyon bir boğa teşhir ediliyordu. Great Bend'den bir çiftçi sırf bu boğayı görmek için bütün ailesini toplayıp gelmişti. Fakat kapıda giriş ücreti olarak kendi, karısı ve büyük çocuğundan ellişer, yedi küçük çocuğundan yirmibeşer sent istediklerini duyunca bağırıp çağırmağa başladı. En sonunda menajer gelip ne olduğunu sorunca:

— Ben, dedi; ta uzaklardan bu boğayı görmeğe geldim, ama içeri sokmak için beş dolardan fazla para istiyorsunuz..

— Bütün bu çocuklar sizin mi?

— Evet!

Bu cevap üzerine menajer:

— Bırakın girsinler, dedi; boğanın bu adamı görmesi lâzım!

OYUN!

Brown ve Wilson ortak olmuşlardı. Bir müddet çalıştıktan sonra Brown arkadaşının karısına fena halde âşık oldu. Bereket ki Wilson anlayışlı bir adamdı, bir gün Brown'u çağırdı ve:

— Bana bak Brown, dedi, bu böyle devam edemez, bir çare bulmak lâzım!..

Brown arkadaşına hak verdi ve bir çare teklif etti:

— Biz daima işlerimizi bu yolla hallederdik hani Wilson; gel seninle bir el kâğıt oynayalım, kim kazanırsa Mary onun olsun...

Wilson biraz düşündü:

— Olur, dedi; olur ama oyunun heyecanlı olması için ortaya biraz da para koyalım!..

Unutma!

TERREL'in en zengin kadınlarından biri olan Mrs. Hartner şehirde dolaşır, fakirlere yardım eder, cemiyet toplantılarına giderdi. Bir gün muhtaç bir aileyi ziyarete giderken yolu Terrel'in akıl hastanesi civarına düştü. Hastanenin o kadar güzel bir bahçesi vardı ki Mrs. Hartner dayanamayıp içerdeki güzel çiçeklere bakmak için kapıya yaklaştı. Bahçıvan, kadının ilgisini farkedince kapıyı açtı ve onu içeri aldı. Çiçeklere çok meraklı olan Mrs. Hartner ve bahçıvan arasında bu konuda uzun bir konuşma başladı. Adamcağız hakikaten işinin ehli idi ve her türlü çiçeğin bakımı ve yetiştirilmesi hususunda geniş bilgiye sahipti. Mrs. Hartner'in bütün sorularına bilgili ve mâkul cevaplar verdi, en son sorusunu da şöyle cevaplandırdı:

— Evet madam; ben deli filân değilim! Buraya parama sahip çıkmak isteyen akrabalarım tarafından kapatıldım. Şimdi ise hakkımı arayabilecek ne dostum, ne de param var. Buradan da maalesef başka türlü çıkmak imkânı yok!

Mrs. Hartner çok üzülmüştü:

— Dostum, dedi; senin yoksa, benim param, dostlarım ve nüfuzum var. Senin hakkını arayacağım ve buradan çıkaracağım. Hiç merak etme. Sonra seni yanıma alırım bahçemdeki çiçeklerle meşgul olursun!

Adamcağız çok sevinmişti. Mrs. Hartner'e teşekkür etti, ellerine sarıldı ağladı ve kapıya kadar geçirdi.

Mrs. Hartner biraz uzaklaşmıştı ki birden kafasına çarpan büyük bir taşla sersemledi. Şaşırmıştı; döndü baktı. Biraz evvel konuştuğu adam el sallıyor ve şöyle sesleniyordu:

— Unutmamanız için Mrs. Hartner!

ŞEKER!

Tımarhaneden kaçan bir deli, bir gazinoda çay içiyordu. Bir ara garsona seslendi:

— Garson biraz şeker getirsenize!

— İyi ama, dedi garson; tam yedi tane attınız şimdiye kadar bardağınıza!..

Deli:

— Evet ama dedi; onların hepsi eridi...

DİKKAT!

Adamcağız yol üzerinde kendinden geçmiş bir halde bulundu ve derhal hastaneye kaldırıldı. Orada elbiseleri açılırken göğsüne iliştirilmiş şöyle bir not bulundu:

«Doktor! Bu sadece bir sar'a nöbetidir, yoksa apandisit krizi değildir. Zira benim apandisitim bu yüzden tam iki defa alındı!..»

Seçici!

New-York'un meşhur basketbol takımlarından birinin Koç'una başarısının sırrını soruyorlardı:

— En iyi oyuncular sizin takımda toplanmış; halbuki siz onları keşfetmeden önce kimse bu çocukların isimlerini bile duymamıştı; nereden buluyorsunuz bu kabiliyetli oyuncuları?

— Çok kolay; takım için yeni oyuncu lâzım oldu mu seyahate çıkarım; tarlada çalışan bir delikanlı görünce yanına yaklaşıp en yakın garajın ne tarafta olduğunu sorarım eğer parmağı ile işaret ederse çeker giderim; ama eğer yumruğu ile gösterirse onu takıma alırım!..

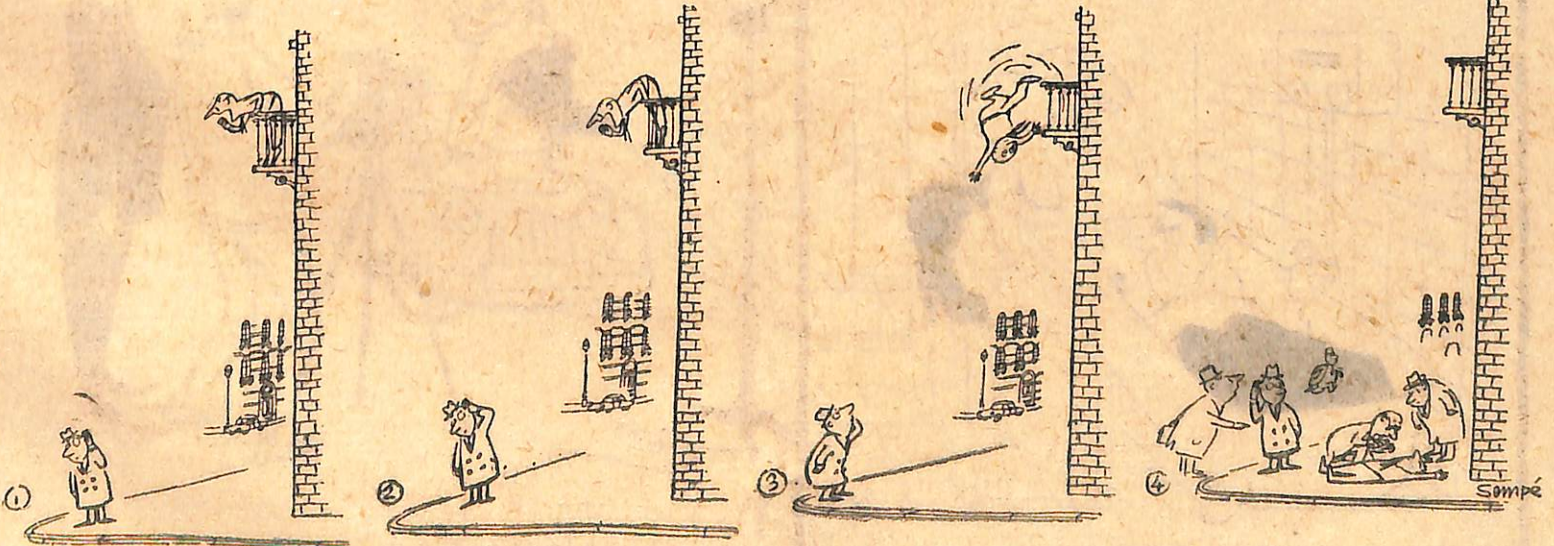
KARACİĞER HAPLARI

Teksas civarında ilâç satıcılığı yapan bir plâsiye kendi firmasının karaciğer haplarını taşralı bir eczacıya methedip duruyordu. Eczacı:

— Bura halkı dedi; kendilerini canlandırıp enerji verecek ilâçlara muhtaçtır. Hastaya aktif bir karaciğer temin edemiyecek ilâcı almak istemem; sizin ilâcınız kuvvetli mi?

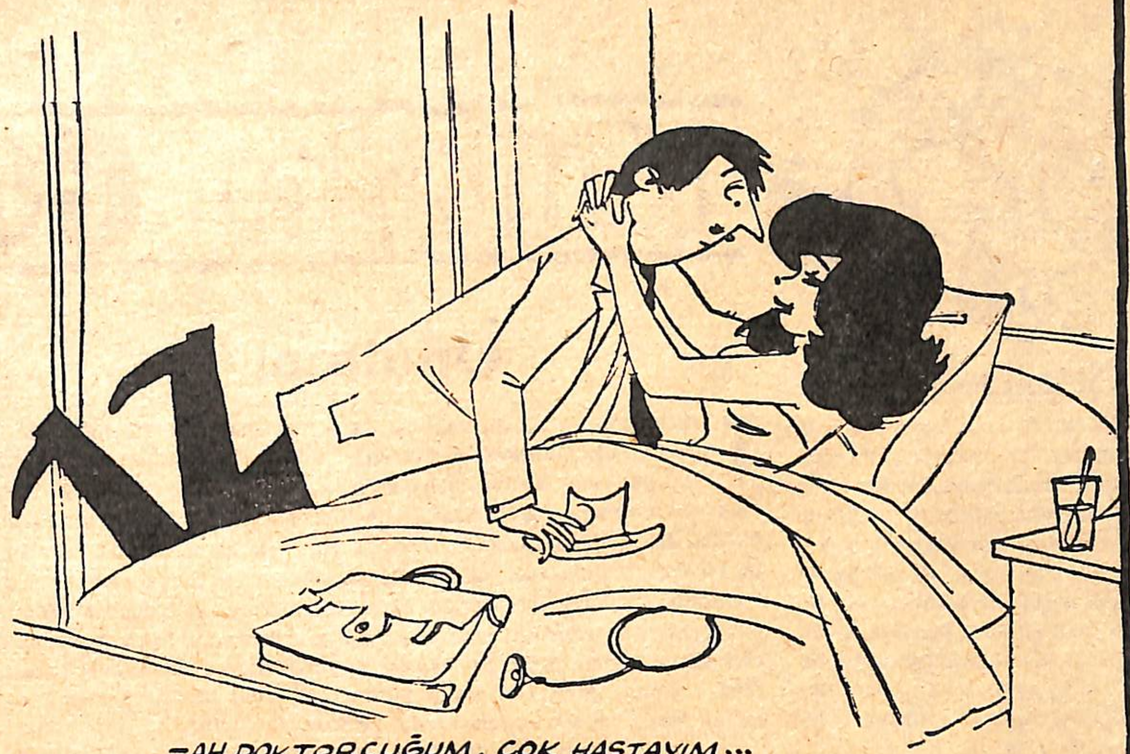
Plâsiye içerledi:

— Kuvvetli de söz mü? Benim büyük babam otuz sene müddetle her gün bu haplardan almıştı. İki hafta önce doksan dokuz yaşında öldü ve inanır mısınız gömmeden önce üç saat karaciğerine bir beyzbol sopasiyle vurarak karaciğerini öldürdüler ve adamcağızı ancak ondan sonra gömebildiler!..

YAZISIZ

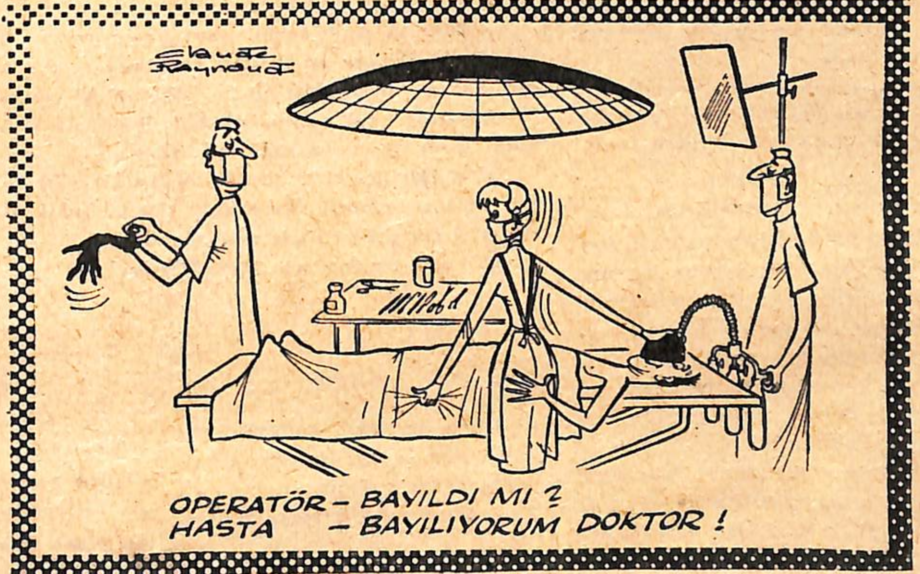

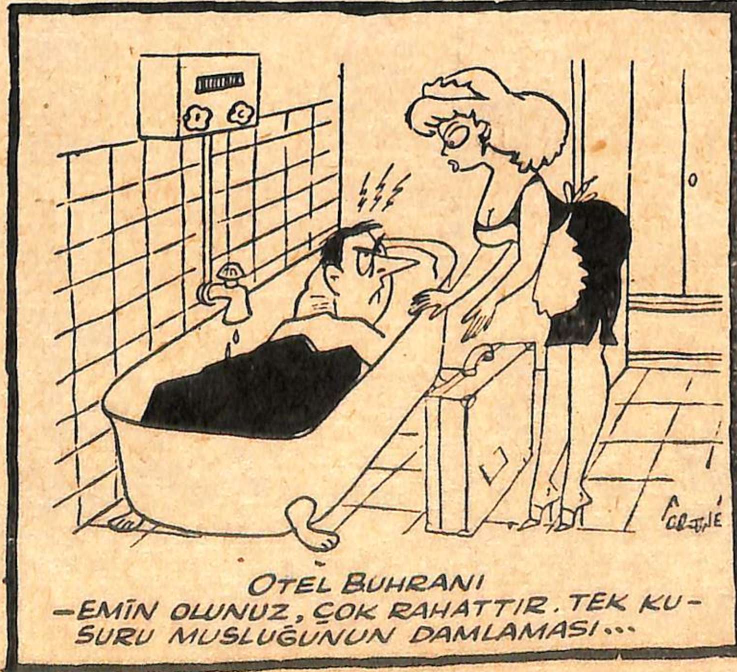
—AH DOKTORCUĞUM, ÇOK HASTAYIM...
—BİR DAKİKA, SOYUNAYIM!

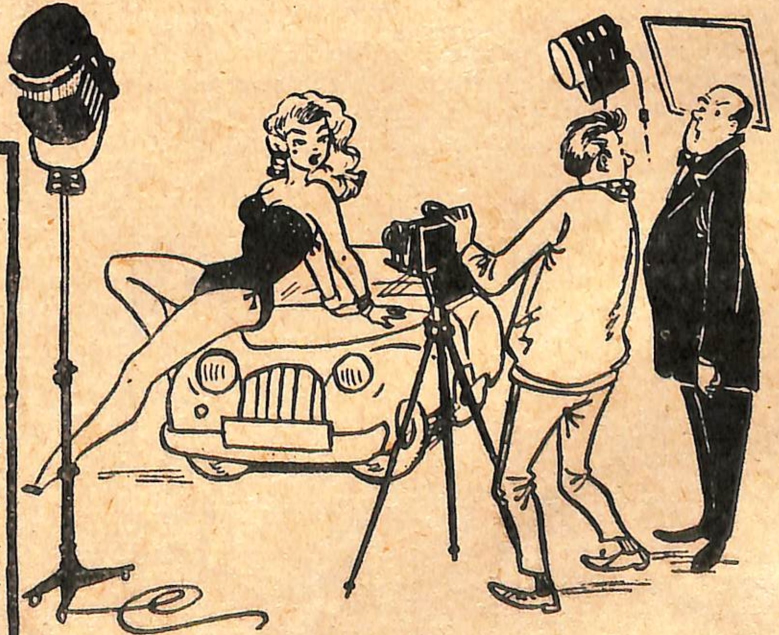
—ŞU DELİKANLIYA BAK, SANKİ GÖKLERDE UÇUYOR...
—ELBET, GÖĞSÜNE DAYANAN İKİ FÜZE VAR!

OPERATÖR — BAYILDI MI?
HASTA — BAYILIYORUM DOKTOR!

OTEL BUHRANI
—EMİN OLUNUZ, ÇOK RAHATTIR. TEK KUSURU MUSLUĞUNUN DAMLAMASI...

—MAKİNEYE SIĞMIYOR...
—BELDEN AŞAĞISINI ÇEK!

Yılın ikinci çekilişinde

1 adet 100.000 lira
2 adet 50.000 lira
10 apartman dairesi
ve ayrıca
400.000 liralık
para ikramiyeleri verilecektir.

Son para
yatırma günü

15
MAYIS

YAPI ve KREDİ BANKASI

İLK GECE:

— Dur, şunu okuyup bitireyim de öyle yatalım!.

— İL TRAVASO —